

pski 54

Tillaga til þingsályktunar

um fullgildingu samnings um framkvæmd ákvæða hafréttarsamnings Sameinuðu þjóðanna frá 10. desember 1982 um verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim.

(Lögð fyrir Alþingi á 121. löggjafarþingi 1996.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd samning um framkvæmd ákvæða hafréttarsamnings Sameinuðu þjóðanna frá 10. desember 1982 um verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim sem samþykktur var í New York 4. ágúst 1995.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Hinn 4. ágúst 1995 lauk úthafsveiðiráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í New York með því að 112 ríki auk Evrópusambandsins samþykktu samhljóða bindandi alþjóðasamning um veiðar á úthafinu. Voru þá liðin rúm þrjú ár frá því að samkomulag varð um það á umhverfisráðstefnu Sameinuðu þjóðanna að kalla ráðstefnuna saman. Samningurinn hefur almennt gengið undir nafninu úthafsveiðisamningurinn, en rétt heiti hans er samningur um framkvæmd ákvæða hafréttarsamnings Sameinuðu þjóðanna frá 10. desember 1982 um verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim. Samningurinn liggur frammi til undirritunar í eitt ár frá og með 4. desember 1995 og var Ísland í hópi þeirra ríkja sem undirrituðu hann þann dag. Hann mun öðlast gildi 30 dögum eftir að 30 ríki hafa tilkynnt um fullgildingu hans. Hins vegar er gert ráð fyrir að ríki geti af fúsum og frjálsum vilja beitt samningnum til bráðabirgða sín á milli þar til hann hefur tekið gildi.

Með þingsályktunartillögu þessari er leitað heimildar Alþingis til fullgildingar á ofangreindum samningi. Er hann prentaður sem fylgiskjal með þingsályktunartillögunni.

Samkvæmt frumvarpi til laga um fiskveiðar utan lögsögu Íslands eru sköpuð skilyrði til þess að Ísland geti staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

Hér á eftir verður til einföldunar notað heitið úthafsveiðisamningurinn, enda lýsir það vel meginviðfangsefni samningsins sem er stjórnun veiða á úthafinu. Langflestir þeirra fiskstofna, sem veitt er úr á úthafinu, teljast annaðhvort deilistofnar, þ.e. stofnar sem halda sig bæði innan og utan lögsögu ríkja, eða víðförulir fiskstofnar og falla því undir samninginn. Sem dæmi um deilistofna má nefna norsk-íslenska síldarstofninn, úthafskarfan á Reykjaneshrygg, íslenska loðnustofninn og þorskstofninn í Barentshafi. Helstir víðförulla fiskstofna eru túnfiskstofnar víðs vegar í heiminum.

Hér verður gerð stutt grein fyrir helstu efnisatriðum úthafsveiðisamningsins og þýðingu hans, en fyrst farið nokkrum orðum um tildrög og tilgang úthafsveiðiráðstefnunnar.

Tildrög og tilgangur úthafsveiðiráðstefnunnar.

Með hafréttarsamningi Sameinuðu þjóðanna frá 1982 voru settar ítarlegar reglur um landhelgina, efnahagslögsöguna og landgrunnið. Hins vegar má segja með nokkrum rétti að úthafið hafi verið skilið eftir. Áfram var fylgt þeirri hefðbundnu meginreglu þjóðaréttar að veiðar á úthafinu væru öllum ríkjum frjálsar. Þær reglur, sem settar voru um verndun fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim á úthafinu og takmarka áttu þetta frelsi, voru of almenns eðlis til að geta þjónað tilgangi sínum og þörfnuðust nánari útfærslu. Það var hlutverk úthafsveiðiráðstefnunnar að bæta hér úr, nánar til tekið að útfæra nánar ákvæði hafréttarsamningsins um verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim og hrinda þeim í framkvæmd. Sú staðreynd þrýsti mjög á að ráðstefnan yrði haldin að sókn í fiskimiðin á úthafinu hefur stóraukist og leitt til ofveiði þar víða um heim. Er nú svo komið að um 70% fiskstofna í heiminum eru fullnýttir, ofnýttir eða að hruni komnir samkvæmt skýrslu Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, FAO. Þjóðir heims hafa í vaxandi mæli gert sér grein fyrir því að koma verður í veg fyrir stjórnlausar fiskveiðar á úthafinu. Allar þær deilur, sem spröttið hafa á undanförunum árum um þessar veiðar, hafa og fært mönnum heim sanninn um nauðsyn bindandi samkomulags.

Helstu efnisatriði úthafsveiðisamningsins.

Yfirlýst markmið samningsins er að tryggja langtímaverndun og sjálfbæra nýtingu deilistofna og víðförulla fiskstofna. Segja má að samningurinn byggist á eftirfarandi fimm meginþáttum.

Almennar reglur og varúðarleiðin.

Fyrsti meginþátturinn eru þær reglur sem verndun stofnanna og stjórnun veiða úr þeim skulu byggjast á. Hér er annars vegar um að ræða hinar almennu reglur 5. gr. samningsins, en meðal þeirra er sú að verndunar- og stjórnunarráðstafanir skuli byggðar á bestu vísindalegu niðurstöðum sem tiltækar eru. Þessu tengd eru ákvæðin um söfnun gagna um veiðar sem nánar er fjallað um í I. viðauka við samninginn og um eflingu vísindarannsókna. Hins vegar er hér um að ræða ákvæði 6. gr. um varúðarleiðina. Þar er m.a. gert ráð fyrir að ríki skuli sýna sérstaka varúð þegar upplýsingar um viðkomandi stofn eru óvissar eða ónógar. Einnig er ríkjum skylt að ákvarða svonefnd viðmiðunarmörk fyrir hvern stofn um sig, en nánar er fjallað um þau í II. viðauka við samninginn.

Þær reglur, sem hér hafa verið nefndar, gilda ekki aðeins á úthafinu, heldur einnig innan lögsögu ríkja og svo er einnig um ákvæði 7. gr. sem fjallað er um hér á eftir.

Svæðisbundið samstarf.

Annar meginþáttur úthafsveiðisamningsins og kjarni hans eru reglur III. hluta um samstarf ríkja. Þar er gert ráð fyrir að strandríki og úthafsveiðiríki starfi saman á vettvangi svæðisbundinna veiðistjórnarstofnana að verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim. Ef fyrir hendi er svæðisbundin stofnun, sem er bær til að ákveða verndunar- og stjórnunarráðstafanir vegna tiltekinna stofna, skulu ríki sem veiða úr stofnunum á úthafinu og viðkomandi strandríki uppfylla samstarfsskyldu sína með því að gerast aðilar að stofnuninni ef þau eru það ekki fyrir. Aðild að slíkri stofnun er opin öllum ríkjum á jafnræðisgrundvelli sem hafa raunverulega hagsmuni af viðkomandi fiskveiðum. Ríki telst væntanlega hafa raunverulega hagsmuni af veiðum úr stofni ef það hefur stundað slíkar veiðar eða ef stofninn heldur sig að einhverju leyti innan efnahagslögsögu þess. Þetta skilyrði hefur mikla þýðingu því að aðeins þau ríki, sem eru aðilar að slíkri stofnun eða fallast á að hlíta þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum er stofnunin hefur ákveðið, eiga möguleika á að fá aðgang að þeim auðlindum sem þessar ráðstafanir ná til. Það að ríki fái

aðild að slíkri stofnun leiðir þó ekki sjálfkrafa til þess að það fái veiðiheimildir. Það ræðst af þeim viðmiðunarreglum sem taldar eru upp í 11. gr. samningsins og vikið er að hér á eftir. Ef svæðisbundin veiðistjórnarstofnun er ekki fyrir hendi skulu viðkomandi strandríki og þau ríki, sem veiða úr viðkomandi stofni á úthafinu, í sameiningu koma henni á fót.

Innan svæðisstofnunar skulu ríki m.a. koma sér saman um verndunar- og stjórnunarráðstafanir vegna viðkomandi stofna, ákvarða leyfilegan heildarafla úr stofnunum, úthluta kvótum til einstakra ríkja, ákveða hver veiðisókn skuli vera, setja reglur um veiðar og veiðarfæri, taka saman og dreifa gögnum um veiðarnar, fylgjast með ástandi stofnanna og setja reglur um eftirlit með veiðunum.

Samþýðanleiki verndunar- og stjórnunarráðstafana.

Þriðji meginþátturinn, sem samningurinn byggist á, er ákvæði 7. gr. hans um að verndunar- og stjórnunarráðstafanir fyrir úthafið annars vegar og efnahagslögsögu ríkja hins vegar skuli vera samþýðanlegar. Sem dæmi um slíkar ráðstafanir má nefna ákvörðun um skiptingu leyfilegs heildarafla úr stofni á milli úthafssvæðis annars vegar og lögsögu ríkja hins vegar. Sérstaklega er tekið fram að við ákvörðun samþýðanlegra verndunar- og stjórnunarráðstafana skuli ríki taka tillit til þeirra ráðstafana sem strandríki hafa ákveðið og þau beita vegna sömu stofna innan lögsögu sinnar og tryggja að ráðstafanir, sem samþykktar eru vegna þessara stofna á úthafinu, grafi ekki undan áhrifum þessara ráðstafana. Hér er annars vegar tekið tillit til þess að fiskstofnarnir eru líffræðilegar heildir sem samræmd stjórn þarf að vera á og hins vegar þess að strandríki hafa samkvæmt hafréttarsamningnum óskoraðan fullveldisrétt yfir auðlindum í efnahagslögsögu sinni.

Meðal annarra atriða, sem taka skal tillit til við ákvörðun samþýðanlegra verndunar- og stjórnunarráðstafana, er dreifing viðkomandi stofns og veiðarnar úr honum, þ.e. í hve miklum mæli stofninn heldur sig og veitt er úr honum á úthafinu annars vegar og innan lögsögu ríkja hins vegar. Einnig má nefna að taka skal tillit til þess að hve miklu leyti strandríki og úthafsveiðiríki eru háð veiðum úr viðkomandi stofni hvor um sig. Ísland lagði mikla áherslu á þetta ákvæði á úthafsveiðiráðstefnunni og varði það þegar önnur ríki lögðu til að það yrði fellt brott úr samningsdrögunum.

Þó að úthafsveiðisamningurinn hafi þannig að geyma viðmiðunarreglur um skiptingu leyfilegs heildarafla úr stofni á milli úthafssvæðis annars vegar og lögsögu ríkja hins vegar inniheldur hann engar almennar viðmiðunarreglur um *skiptingu kvóta milli einstakra ríkja*. Hinum svæðisbundnu veiðistjórnarstofnunum er látið eftir að ákveða hvaða viðmið skuli lögð til grundvallar skiptingu kvóta milli aðildarríkja þeirra.

11. gr. samningsins felur þó í sér mikilvæga undantekningu frá þessu, en þar er kveðið á um ýmsar viðmiðunarreglur við ákvörðun veiðiréttinda nýrra aðildarríkja að svæðisstofnunum. Meðal þess sem taka skal tillit til er ástand viðkomandi stofna, veiðihagsmunir einstakra ríkja, framlög þeirra til verndunar og stjórnunar og til vísindarannsókna, þarfir strandbyggða sem byggja afkomu sína að mestu leyti á veiðum úr viðkomandi stofnum og síðast en ekki síst þarfir strandríkja ef efnahagur þeirra er í mjög miklum mæli háður fiskveiðum. Síðastnefnda ákvæðið var tekið inn í samninginn fyrir frumkvæði Íslands, enda er leitun að öðru ríki sem það á jafnvel við um.

Þrátt fyrir að þessar viðmiðunarreglur eigi samkvæmt orðanna hljóðan aðeins við í þeim tilvikum þegar veiðiréttindi nýrra aðildarríkja að svæðisstofnunum eru ákvörðuð er ljóst að þær verða einnig hafðar til hliðsjónar í öðrum tilvikum, enda er um almennt viðurkennd viðmið að ræða sem ríki hafa lagt til grundvallar skiptingu kvóta sín á milli.

Eftirlit og framkvæmdarvald.

Fjórdi meginþátturinn, sem úthafsveiðisamningurinn er reistur á, eru ákvæði V. og VI. hluta hans um eftirlit og framkvæmdarvald. Þeirri meginreglu þjóðaréttarins er fylgt að eftirlit með því að fiskiskip virði verndunar- og stjórnunarreglur á úthafinu og framfylgd þeirra sé fyrst og fremst í höndum fánaríkisins, þ.e. þess ríkis sem skipið er skráð í. Samningurinn leggur þá skyldu á herðar fánaríkinu að það stjórnir veiðum skipa sinna á úthafinu með því að leyfisbinda þær og að það banni þeim skipum að stunda veiðar sem ekki hafa tilskilin leyfi.

Ekki er þó látið við eftirlit og framfylgd af hálfu fánaríkja einna sitja. Strandríkin lögðu áherslu á það á úthafsveiðiráðstefnunni að misbrestur gæti orðið á því að fánaríki sinntu skyldum sínum í þessum efnum eins og dæmin sýndu, bæði vegna skorts á getu og vilja. Því væri nauðsynlegt að veita öðrum ríkjum heimildir að þessu leyti. Úthafsveiðisamningurinn yrði marklaust plagg ella. Í 21. gr. samningsins er mjög komið til móts við þessi sjónarmið strandríkjanna. Þar er gert ráð fyrir að öll aðildarríki samningsins sem eru aðilar að svæðisstofnun hafi rétt til að hafa eftirlit með fiskiskipum annarra aðildarríkja samningsins á því úthafssvæði sem stofnunin nær til og jafnframt til að fara með framkvæmdarvaldið gagnvart þeim sinni fánaríkið ekki skyldu sinni í því efni. Þannig gæti t.d. strandríki gripið í taumana og stöðvað ólöglegar veiðar skips á úthafinu ef fánaríkið léti undir höfuð leggjast að gera það. Ákvæði 21. gr. var lengi vel þyrnir í augum margra úthafsveiðiríkja og reyndar helsti ásteytingarsteininn á ráðstefnunni. Til að stuðla að almennu samkomulagi um ákvæðið var komið til móts við sjónarmið úthafsveiðiríkja með því m.a. að takmarka framkvæmdarvald annarra ríkja en fánaríkisins við svonefnd alvarleg brot sem talin eru upp í ákvæðinu og setja strangar og nákvæmar reglur um meðferð þessa valds til að koma í veg fyrir misbeitingu þess.

Loks gerir samningurinn ráð fyrir að hafnríki fari með hefðbundið eftirlitsvald samkvæmt þjóðarétti og að þeim sé einnig heimilt að setja lög sem geri stjórnvöldum þeirra kleift að banna löndun á afla sem veiddur hefur verið í trássi við gildandi verndunar- og stjórnunarreglur.

Lausn deilumála.

Fimmti og síðasti meginþáttur úthafsveiðisamningsins eru ákvæði VIII. hluta hans um friðsamlega lausn deilumála. Sú leið er farin að láta ákvæði hafréttarsamningsins um skyldubundna og bindandi lausn deilumála gilda um deilur milli aðildarríkja úthafsveiðisamningsins. Deilur þessar geta annars vegar snúist um túlkun eða beitingu samningsins sjálfs og hins vegar um túlkun eða beitingu svæðisbundins fiskveiðisamnings um deilistofna eða víðförula fiskstofna sem ríkin eru aðilar að. Hér undir falla m.a. deilur um verndun þessara stofna og stjórnun veiða úr þeim. Ljóst er að það er afar mikilvægt að ríkjum, sem ekki geta komið sér saman um ráðstafanir til verndunar tiltekins stofns og stjórnunar veiða úr honum, skuli opin sú leið að skjóta deilumáli sínu til alþjóðlegs dómstóls eða gerðardóms til bindandi úrlausnar.

Þýðing úthafsveiðisamningsins.

Þegar þýðing úthafsveiðisamningsins er vegin og metin er rétt að hafa í huga það markmið hans að tryggja langtímaverndun og sjálfbæra nýtingu deilistofna og víðförulla fiskstofna. Ljóst er að langtímahagsmunir allra fiskveiðipjóða eru í því fólgendir að þessu markmiði verði náð og að bundinn verði endi á stjórnlausar veiðar úr þessum stofnum á úthafinu víðs vegar í heiminum. Engin ríki eiga þó meira undir því en ríki sem byggja afkomu sína að mjög miklu leyti á fiskveiðum eins og Ísland.

Sérstakir hagsmunir strandríkja af verndun þessara stofna og stjórnun veiða úr þeim eru viðurkenndir með ýmsum hætti í samningnum. Skýrasta dæmið um það er e.t.v. áður nefnt

ákvæði 7. gr. um að við ákvörðun samþýðanlegra verndunar- og stjórnunarráðstafana skuli ríki taka tillit til þeirra ráðstafana sem strandríki hafa ákvæðið og þau beita vegna sömu stofna innan lögsögu sinnar og tryggja að ráðstafanir sem samþykktar eru vegna þessara stofna á úthafinu grafi ekki undan áhrifum þessara ráðstafana. Annað dæmi er ákvæði 21. gr., sem áður er nefnt, en samkvæmt því hafa önnur ríki en fánaríki oft einnig rétt til að hafa eftirlit með fiskiskipum annarra ríkja á úthafinu og jafnframt til að fara með framkvæmdarvaldið gagnvart þeim í ákveðnum tilvikum. Vegna landfræðilegrar nálægðar og hagsmuna sinna af því að verndunar- og stjórnunarreglur séu virtar á úthafinu er við því að búast að strandríkin komi fyrst og fremst til með að hafa þetta hlutverk á hendi og hefur ákvæðið því sérstaka þýðingu fyrir þau. Loks má nefna ákvæði 4. gr. samningsins um að ákvæði hans skuli ekki hafa áhrif á réttindi, lögsögu og skyldur ríkja samkvæmt hafréttarsamningnum og að ákvæðin skuli túlkuð til samræmis við ákvæði hans. Þetta er afar mikilvægt fyrir strandríkin, enda er með þessu tryggt að ákvæði úthafsveiðisamningsins skerði ekki á neinn hátt fullveldisrétt þeirra innan efnahagslögsögunnar samkvæmt hafréttarsamningnum.

Óhætt er því að fullyrða að almennir hagsmunir strandríkja séu eftir atvikum vel tryggðir í úthafsveiðisamningnum. Jafnframt er þar viðurkennd sérstaða strandríkja á borð við Ísland sem eru í mjög miklum mæli háð fiskveiðum, eins og áður er vikið að. Ljóst er að þegar ákvarðanir eru teknar um verndun og stjórnun veiða á deilistofnum sem halda sig bæði innan og utan íslensku efnahagslögsögunnar, t.d. norsk-íslenska síldarstofninum og úthafskarfanum á Reykjaneshrygg, skal taka tillit til þessarar sérstöðu Íslands. Og réttindi Íslands á fjarlægari miðum eru tryggð í þeim tilvikum þegar veiðireynsla er fyrir hendi og skilyrðinu um raunverulega hagsmuni af veiðunum þar með fullnægt, t.d. að því er varðar þorskstofninn í Barentshafi.

Af framansögðu er ljóst að úthafsveiðisamningurinn getur haft mikla þýðingu bæði almennt séð og fyrir Ísland. Hitt er jafnljóst að hann mun ekki leysa sjálfkrafa hinar ýmsu deilur um veiðar á úthafinu sem sprottið hafa á undanförunum árum víðs vegar í heiminum, þ.m.t. þær deilur sem Ísland er aðili að. Þar reynir fyrst og fremst á pólitískan vilja þeirra ríkja sem í hlut eiga hverju sinni. Samningurinn mun hins vegar mynda ramma um og þrýsta á um samstarf ríkja á vettvangi svæðisbundinna veiðistjórnarstofnana og þannig hvetja til lausnar hinna ýmsu deilumála.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR**

um framkvæmd ákvæða hafréttarsamnings Sameinuðu þjóðanna frá 10. desember 1982 um verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim.

Ríkin, sem aðilar eru að samningi þessum, minna á viðeigandi ákvæði hafréttarsamnings Sameinuðu þjóðanna frá 10. desember 1982,

eru staðráðin í að tryggja langtíma-verndun og sjálfbæra nýtingu deilistofna og víðförulla fiskstofna,

einsetja sér að auka samstarf ríkja í því skyni,

hvetja fánaríki, hafnríki og strandríki til að framfylgja á virkari hátt þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum sem ákveðnar eru vegna slíka stofna,

leitast við að taka sérstaklega á þeim vandamálum sem dregin eru fram í C-þætti 17. kafla dagskrár 21 er samþykkt var af ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun, þ.e.a.s. að stjórnun úthafsveiða sé ófullnægjandi á mörgum svæðum og að sumar auðlindir séu ofnýttar; benda á vandamál eins og stjórnlausar fiskveiðar, offjórferstu, of stóran flota, útfloggun skipa til að komast hjá eftirliti, ónóga kjörhæfni veiðarfæra, óáreiðanlega gagnagrunna og skort á fullnægjandi samstarfi milli ríkja,

heita því að stunda ábyrgar veiðar,

gera sér ljósa nauðsyn þess að forðast skaðleg áhrif á hafið, varðveita líffræðilegan fjölbreytileika, viðhalda öröskuðum vistkerfum hafins og draga sem mest úr hættu á langvarandi eða varanlegum afleiðingum veiða,

viðurkenna þörfina fyrir sérstaka aðstoð, þ.á m. fjárhagslega, vísindalega og tæknilega aðstoð, svo að þróunarríki geti tekið virkan þátt í verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna, stjórnun veiða úr þeim og sjálfbærri nýtingu þeirra,

eru sannfærð um að samningur um framkvæmd viðeigandi ákvæða hafréttarsamningsins muni best þjóna þessum markmiðum og stuðla að því að viðhalda friði og öryggi meðal þjóða,

staðfesta að reglur og meginreglur almenns þjóðaréttar gilda áfram um mál sem ekki eru settar reglur um í hafréttarsamningnum eða samningi þessum

og hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

AGREEMENT

for the Implementation of the Provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982 relating to the Conservation and Management of Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks

The States Parties to this Agreement,

Recalling the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982,

Determined to ensure the long-term conservation and sustainable use of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks,

Resolved to improve cooperation between States to that end,

Calling for more effective enforcement by flag States, port States and coastal States of the conservation and management measures adopted for such stocks,

Seeking to address in particular the problems identified in chapter 17, programme area C, of Agenda 21 adopted by the United Nations Conference on Environment and Development, namely, that the management of high seas fisheries is inadequate in many areas and that some resources are overutilized; noting that there are problems of unregulated fishing, over-capitalization, excessive fleet size, vessel reflagging to escape controls, insufficiently selective gear, unreliable databases and lack of sufficient cooperation between States,

Committing themselves to responsible fisheries,

Conscious of the need to avoid adverse impacts on the marine environment, preserve biodiversity, maintain the integrity of marine ecosystems and minimize the risk of long-term or irreversible effects of fishing operations,

Recognizing the need for specific assistance, including financial, scientific and technological assistance, in order that developing States can participate effectively in the conservation, management and sustainable use of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks,

Convinced that an agreement for the implementation of the relevant provisions of the Convention would best serve these purposes and contribute to the maintenance of international peace and security,

Affirming that matters not regulated by the Convention or by this Agreement continue to be governed by the rules and principles of general international law,

Have agreed as follows:

I. HLUTI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Notkun hugtaka og gildissvið.

1. Í samningi þessum:

a) merkir „hafréttarsamningurinn“ hafréttarsamningur Sameinuðu þjóðanna frá 10. desember 1982;

b) merkir „verndunar- og stjórnunarráðstafanir“ ráðstafanir til verndunar einnar eða fleiri tegunda lifandi auðlinda hafsins og stjórnunar veiða á þeim sem ákveðnar eru og beitt er í samræmi við viðeigandi reglur þjóðaréttar eins og þær birtast í hafréttarsamningnum og samningi þessum;

c) felur „fiskur“ einnig í sér lindýr og krabbadýr að undanskildum þeim er tilheyrja botnsetutegundum eins og þær eru skilgreindar í 77. gr. hafréttarsamningsins; og

d) merkir „fyrirkomulag“ samstarfskerfi sem tvö eða fleiri ríki koma á samkvæmt hafréttarsamningnum og samningi þessum í þeim tilgangi m.a. að ákveða verndunar- og stjórnunarráðstafanir fyrir undirsvæði eða svæði vegna eins eða fleiri deilistofna eða víðförla fiskstofna.

2. a) „Aðildarríki“ merkja ríki sem hafa samþykkt að vera bundin af samningi þessum og hann gildir gagnvart.

b) Samningur þessi gildir að breyttu breytanda um:

i) sérhverni aðila, sem getið er í c-, d- og e-lið 1. tölul. 305. gr. hafréttarsamningsins, og

ii) sérhverni aðila, sem getið er sem „alþjóðastofnunar“ í 1. gr. IX. viðauka við hafréttarsamninginn, samanber þó 47. gr.,

sem gerist aðili að samningi þessum, og að því leyti eiga „aðildarríki“ við um þessa aðila.

3. Samningur þessi gildir að breyttu breytanda um aðra veiðiaðila ef skip þeirra veiða á úthafinu.

2. gr.

Markmið.

Markmið samnings þessa er að tryggja langtímaverndun og sjálfbæra nýtingu deilistofna og víðförla fiskstofna með virkri framkvæmd viðeigandi ákvæða hafréttarsamningsins.

PART I
General provisions

Article 1

Use of terms and scope

1. For the purposes of this Agreement:

(a) “Convention” means the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982;

(b) “conservation and management measures” means measures to conserve and manage one or more species of living marine resources that are adopted and applied consistent with the relevant rules of international law as reflected in the Convention and this Agreement;

(c) “fish” includes molluscs and crustaceans except those belonging to sedentary species as defined in article 77 of the Convention; and

(d) “arrangement” means a cooperative mechanism established in accordance with the Convention and this Agreement by two or more States for the purpose, *inter alia*, of establishing conservation and management measures in a subregion or region for one or more straddling fish stocks or highly migratory fish stocks.

2. (a) “States Parties” means States which have consented to be bound by this Agreement and for which the Agreement is in force.

(b) This Agreement applies *mutatis mutandis*:

(i) to any entity referred to in article 305, paragraph 1 (c), (d) and (e), of the Convention and

(ii) subject to article 47, to any entity referred to as an “international organization” in Annex IX, article 1, of the Convention

which becomes a Party to this Agreement, and to that extent “States Parties” refers to those entities.

3. This Agreement applies *mutatis mutandis* to other fishing entities whose vessels fish on the high seas.

Article 2

Objective

The objective of this Agreement is to ensure the long-term conservation and sustainable use of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks through effective implementation of the relevant provisions of the Convention.

3. gr.
Gildi.

1. Ef ekki er kveðið á um annað gildir samningur þessi um verndun og stjórnun veiða á deilistofnum og víðförulum fiskstofnum utan innlendrar lögsögu; þó gilda 6. og 7. gr. einnig um verndun og stjórnun veiða á þessum stofnum í innlandri lögsögu, í samræmi við þau mismunandi lagalegu stjórnkerfi sem gilda innan og utan innlendrar lögsögu, eins og kveðið er á um í hafréttarsamningnum.

2. Þegar strandríkið neytir fullveldisréttinda sinna að því er varðar rannsóknir, hagnýtingu, verndun og stjórnun veiða á deilistofnum og víðförulum fiskstofnum í lögsögu sinni skal það beita þeim almennu reglum, sem taldar eru upp í 5. gr., að breyttu breytanda.

3. Ríki skulu taka tilhlýðilegt tillit til getu þróunarríkja til að beita 5., 6. og 7. gr., eftir því sem við á, í innlandri lögsögu og þarfar þeirra fyrir aðstoð eins og mælt er fyrir um í samningi þessum. Í þessu augnamiði gildir VII. hluti að breyttu breytanda í innlandri lögsögu.

4. gr.
Tengsl milli samnings þessa og
hafréttarsamningsins.

Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á réttindi, lögsögu og skyldur ríkja samkvæmt hafréttarsamningnum. Samningur þessi skal túlkaður og honum beitt í samhengi og samræmi við hafréttarsamninginn.

II. HLUTI
Verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna
og stjórnun veiða úr þeim.

5. gr.
Almennar reglur.

Til að vernda deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórna veiðum úr þeim skulu strandríki og úthafsveiðiríki, þegar þau rækja skyldu sína til að starfa saman samkvæmt hafréttarsamningnum:

- a) samþykkja ráðstafanir til að tryggja sjálfbærni deilistofna og víðförulla fiskstofna til lengri tíma litið og stuðla að því að markmiðinu um bestu nýtingu þeirra verði náð;
- b) tryggja að þessar ráðstafanir séu byggðar á bestu tiltækum vísindalegum niður-

Article 3
Application

1. Unless otherwise provided, this Agreement applies to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks beyond areas under national jurisdiction, except that articles 6 and 7 apply also to the conservation and management of such stocks within areas under national jurisdiction, subject to the different legal regimes that apply within areas under national jurisdiction and in areas beyond national jurisdiction as provided for in the Convention.

2. In the exercise of its sovereign rights for the purpose of exploring and exploiting, conserving and managing straddling fish stocks and highly migratory fish stocks within areas under national jurisdiction, the coastal State shall apply *mutatis mutandis* the general principles enumerated in article 5.

3. States shall give due consideration to the respective capacities of developing States to apply articles 5, 6 and 7 within areas under national jurisdiction and their need for assistance as provided for in this Agreement. To this end, Part VII applies *mutatis mutandis* in respect of areas under national jurisdiction.

Article 4
Relationship between this Agreement and the
Convention

Nothing in this Agreement shall prejudice the rights, jurisdiction and duties of States under the Convention. This Agreement shall be interpreted and applied in the context of and in a manner consistent with the Convention.

PART II
Conservation and management of straddling
fish stocks and highly migratory fish stocks
Article 5
General principles

In order to conserve and manage straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, coastal States and States fishing on the high seas shall, in giving effect to their duty to cooperate in accordance with the Convention:

- (a) adopt measures to ensure long-term sustainability of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and promote the objective of their optimum utilization;
- (b) ensure that such measures are based on the best scientific evidence available and are

stöðum og miði að því að stofnum sé haldið í eða komið aftur upp í stærð sem getur gefið af sér hámarkslangtímaaflla, með þeim takmörkunum sem felast í viðkomandi umhverfis- og efnahagsaðstæðum, m.a. sérþörfum þróunar- ríkja, og að teknu tilliti til veiðimynsturs, innbyrðis tengsla stofna og almennt viðurkenndra alþjóðlegra lágmarksreglna, hvort sem þær ná til undirsvæðis, svæðis eða heimsins;

c) fylgja varúðarleiddinni samkvæmt 6. gr.;

d) meta áhrif veiða, annarrar starfsemi manna og umhverfisþátta á sóknarstofna og á tegundir er tilheyra sama vistkerfi eða eru tengdar eða háðar þeim;

e) samþykkja, þar sem þörf krefur, verndunar- og stjórnunarráðstafanir vegna tegunda, er tilheyra sama vistkerfi eða eru tengdar eða háðar sóknarstofnum, svo að stofnum þessara tegunda sé haldið ofan við eða komið aftur upp fyrir mörk þar sem viðkomu þeirra kann að verða alvarlega ógnað;

f) draga sem mest úr mengun, úrgangi, úrkasti, afla í glötuð eða yfirgefin veiðarfæri, afla af öðrum tegundum en sóknartegundum, bæði fisktegundum og öðrum tegundum (hér eftir nefndar aðrar tegundir en sóknartegundir) og áhrifum á tengdar eða háðar tegundir, einkum tegundir í útrýmingarhættu, með því m.a., að svo miklu leyti sem unnt er, að þróa og nota veiðarfæri og veiðiaðferðir sem eru kjörhæf, hættulaus frá umhverfissjónarmiði og hagkvæm;

g) vernda líffræðilegan fjölbreytileika í hafinu;

h) gera ráðstafanir til að koma í veg fyrir eða útiloka ofveiði og umframveiðigetu og til að tryggja að veiðisóknin sé ekki meiri en svarar til sjálfbærrar nýtingar auðlindanna;

i) taka tillit til hagsmuna fiskimanna sem stunda óvélvæddar veiðar og sjálfsþurftarveiðar;

j) safna og deila tímanlega ítarlegum og nákvæmum gögnum um veiðarnar, m.a. um staðsetningu skipa, afla af sóknartegundum og öðrum tegundum en sóknartegundum og veiðisókn, eins og lýst er í I. viðauka, svo og upplýsingum úr innlendum og alþjóðlegum rannsóknaráætlunum;

k) stuðla að og standa fyrir vísindarannsóknum og þróa viðeigandi tækni til stuðnings fiskverndun og veiðistjórn; og

designed to maintain or restore stocks at levels capable of producing maximum sustainable yield, as qualified by relevant environmental and economic factors, including the special requirements of developing States, and taking into account fishing patterns, the interdependence of stocks and any generally recommended international minimum standards, whether sub-regional, regional or global;

(c) apply the precautionary approach in accordance with article 6;

(d) assess the impacts of fishing, other human activities and environmental factors on target stocks and species belonging to the same ecosystem or associated with or dependent upon the target stocks;

(e) adopt, where necessary, conservation and management measures for species belonging to the same ecosystem or associated with or dependent upon the target stocks, with a view to maintaining or restoring populations of such species above levels at which their reproduction may become seriously threatened;

(f) minimize pollution, waste, discards, catch by lost or abandoned gear, catch of non-target species, both fish and non-fish species, (hereinafter referred to as non-target species) and impacts on associated or dependent species, in particular endangered species, through measures including, to the extent practicable, the development and use of selective, environmentally safe and cost-effective fishing gear and techniques;

(g) protect biodiversity in the marine environment;

(h) take measures to prevent or eliminate overfishing and excess fishing capacity and to ensure that levels of fishing effort do not exceed those commensurate with the sustainable use of fishery resources;

(i) take into account the interests of artisanal and subsistence fishers;

(j) collect and share, in a timely manner, complete and accurate data concerning fishing activities on, *inter alia*, vessel position, catch of target and non-target species and fishing effort, as set out in Annex I, as well as information from national and international research programmes;

(k) promote and conduct scientific research and develop appropriate technologies in support of fishery conservation and management; and

l) hrinda í framkvæmd og framfylgja verndunar- og stjórnunarráðstöfunum með virkri gæslu og eftirliti.

6. gr.

Notkun varúðarleidarinnar.

1. Ríki skulu fylgja varúðarleiddinni í ríkum mæli við verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna, stjórnun veiða úr þeim og hagnýtingu þeirra í því skyni að vernda lifandi auðlindir hafsins og varðveita hafið.

2. Ríki skulu sýna meiri varúð þegar upplýsingar eru óvissar, óreiðanlegar eða ónógar. Skorti á fullnægjandi vísindalegum upplýsingum skal ekki beitt sem rökum til að fresta eða láta hjá líða að gera verndunar- og stjórnunarráðstafanir.

3. Þegar ríki fylgja varúðarleiddinni skulu þau:

a) bæta ákvarðanatöku um verndun auðlinda og stjórnun veiða á þeim með því að afla bestu tiltækra vísindalegra upplýsinga og deila þeim og hrinda í framkvæmd skilvirkari aðferðum til að fást við áhættu og óvissu;

b) beita þeim viðmiðunarreglum sem settar eru fram í II. viðauka og ákvarða á grundvelli bestu tiltækra vísindalegra upplýsinga viðmiðunarmörk fyrir hvern stofn um sig og til hvaða aðgerða eigi að grípa sé farið fram úr þeim;

c) taka m.a. tillit til óvissu varðandi stærð og afrakstur stofnanna, viðmiðunarmörk, ástand stofnanna með tilliti til þessara viðmiðunarmarka, stig og dreifingu veiðidauda og áhrif veiða á aðrar tegundir en sóknartegundir og tengdar eða háðar tegundir, svo og til ástands sjávar og umhverfis og félagsdagfræðilegra aðstæðna sem eru fyrir hendi og spáð er fyrir um; og

d) þróa gagnasöfnunar- og rannsóknar-áætlanir til að meta áhrif veiða á aðrar tegundir en sóknartegundir og tengdar eða háðar tegundir og umhverfi þeirra og gera áætlanir sem nauðsynlegar eru til að tryggja verndun þessara tegunda og vernda vistkerfi sem ber sérstaklega að huga að.

4. Ríki skulu gera ráðstafanir til að tryggja að þegar komið er nærri viðmiðunarmörkum verði ekki farið fram úr þeim. Ef farið er fram úr þeim skulu ríki tafarlaust grípa til þeirra aðgerða, sem ákvarðaðar eru samkvæmt b-lið 3. tölul., til að koma stofnunum í samt lag aftur.

(l) implement and enforce conservation and management measures through effective monitoring, control and surveillance.

Article 6

Application of the precautionary approach

1. States shall apply the precautionary approach widely to conservation, management and exploitation of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks in order to protect the living marine resources and preserve the marine environment.

2. States shall be more cautious when information is uncertain, unreliable or inadequate. The absence of adequate scientific information shall not be used as a reason for postponing or failing to take conservation and management measures.

3. In implementing the precautionary approach, States shall:

(a) improve decision-making for fishery resource conservation and management by obtaining and sharing the best scientific information available and implementing improved techniques for dealing with risk and uncertainty;

(b) apply the guidelines set out in Annex II and determine, on the basis of the best scientific information available, stock-specific reference points and the action to be taken if they are exceeded;

(c) take into account, *inter alia*, uncertainties relating to the size and productivity of the stocks, reference points, stock condition in relation to such reference points, levels and distribution of fishing mortality and the impact of fishing activities on non-target and associated or dependent species, as well as existing and predicted oceanic, environmental and socio-economic conditions; and

(d) develop data collection and research programmes to assess the impact of fishing on non-target and associated or dependent species and their environment, and adopt plans which are necessary to ensure the conservation of such species and to protect habitats of special concern.

4. States shall take measures to ensure that, when reference points are approached, they will not be exceeded. In the event that they are exceeded, States shall, without delay, take the action determined under paragraph 3 (b) to restore the stocks.

5. Þar sem ástand sóknarstofna ellegar annarra tegunda en sóknartegunda eða tengdra eða háðra tegunda veldur áhyggjum skulu ríki auka eftirlit með þeim í því skyni að endurmeta ástand þeirra og áhrif verndunar- og stjórnunarráðstafana. Þau skulu endurskoða þessar ráðstafanir reglulega í ljósi nýrra upplýsinga.

6. Ríki skulu ákveða eins fljótt og unnt er varfærnar verndunar- og stjórnunarráðstafanir vegna nýrra veiða eða tilraunaveiða sem fela m.a. í sér takmarkanir á afla og sókn. Slíkar ráðstafanir skulu gilda þar til fyrir hendi eru nægileg gögn til að meta áhrif veiðanna á sjálfbærni stofnanna til lengri tíma litið, en því næst skulu gerðar verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem byggðar eru á því mati. Síðarnefndu ráðstafanirnar skulu gera ráð fyrir stigvaxandi þróun veiðanna ef við á.

7. Ef náttúrulegt fyrirbæri hefur veruleg skaðleg áhrif á deilistofna eða víðförula fiskstofna skulu ríki ákveða verndunar- og stjórnunarráðstafanir á neyðargrundvelli til að tryggja að veiðar auki ekki þessi skaðlegu áhrif. Ríki skulu einnig ákveða slíkar ráðstafanir á neyðargrundvelli þegar veiðar stofna sjálfbærni slíkra stofna í alvarlega hættu. Ráðstafanir sem gerðar eru á neyðargrundvelli skulu vera tímabundnar og byggðar á bestu tiltækum vísindalegum niðurstöðum.

7. gr.

Samþýðanleiki verndunar- og stjórnunarráðstafana.

1. Að óskertum fullveldisréttindum strandríkja að því er varðar rannsóknir, hagnýtingu, verndun og stjórnun veiða á lifandi auðlindum hafsins í innlendri lögsögu eins og kveðið er á um í hafréttarsamningnum og rétti allra ríkja er heimilar ríkisborgurum þeirra að stunda veiðar á úthafinu samkvæmt hafréttarsamningnum, skulu:

a) að því er varðar deilistofna, viðkomandi strandríki og önnur ríki, ef ríkisborgarar þeirra veiða úr þeim á aðlægu úthafssvæði, annaðhvort beint eða á vettvangi viðeigandi samstarfskerfa, sem kveðið er á um í III. hluta, leitast við að koma sér saman um nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda þá á aðlæga úthafssvæðinu;

5. Where the status of target stocks or non-target or associated or dependent species is of concern, States shall subject such stocks and species to enhanced monitoring in order to review their status and the efficacy of conservation and management measures. They shall revise those measures regularly in the light of new information.

6. For new or exploratory fisheries, States shall adopt as soon as possible cautious conservation and management measures, including, *inter alia*, catch limits and effort limits. Such measures shall remain in force until there are sufficient data to allow assessment of the impact of the fisheries on the long-term sustainability of the stocks, whereupon conservation and management measures based on that assessment shall be implemented. The latter measures shall, if appropriate, allow for the gradual development of the fisheries.

7. If a natural phenomenon has a significant adverse impact on the status of straddling fish stocks or highly migratory fish stocks, States shall adopt conservation and management measures on an emergency basis to ensure that fishing activity does not exacerbate such adverse impact. States shall also adopt such measures on an emergency basis where fishing activity presents a serious threat to the sustainability of such stocks. Measures taken on an emergency basis shall be temporary and shall be based on the best scientific evidence available.

Article 7

Compatibility of conservation and management measures

1. Without prejudice to the sovereign rights of coastal States for the purpose of exploring and exploiting, conserving and managing the living marine resources within areas under national jurisdiction as provided for in the Convention, and the right of all States for their nationals to engage in fishing on the high seas in accordance with the Convention:

(a) with respect to straddling fish stocks, the relevant coastal States and the States whose nationals fish for such stocks in the adjacent high seas area shall seek, either directly or through the appropriate mechanisms for cooperation provided for in Part III, to agree upon the measures necessary for the conservation of these stocks in the adjacent high seas area;

b) að því er varðar víðförula fiskstofna, viðkomandi strandríki og önnur ríki, ef ríkisborgarar þeirra veiða úr þeim á svæðinu, starfa saman, annaðhvort beint eða á vettvangi víðeigandi samstarfskerfa, sem kveðið er á um í III. hluta, með það fyrir augum að tryggja verndun og stuðla að því að náð verði markmiðinu um bestu nýtingu þeirra á öllu svæðinu, bæði innan og utan innlendrar lögsögu.

2. Verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem samþykktar eru fyrir úthafið og þær sem ákveðnar eru fyrir innlenda lögsögu skulu vera samþýðanlegar til að tryggja verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim í heild sinni. Í þessu skyni er strandríkjum og úthafsveiðiríkjum skylt að starfa saman að því að ná fram samþýðanlegum ráðstöfunum vegna þessara stofna. Þegar samþýðanlegar verndunar- og stjórnunarráðstafanir eru ákvarðaðar skulu ríki:

a) taka tillit til verndunar- og stjórnunarráðstafana sem ákveðnar hafa verið og beitt er af strandríkjum samkvæmt 61. gr. hafréttarsamningsins vegna sömu stofna í innlendri lögsögu og tryggja að ráðstafanir sem samþykktar eru vegna þessara stofna á úthafinu grafi ekki undan áhrifum þessara ráðstafana;

b) taka tillit til ráðstafana sem áður hafa verið samþykktar og beitt er af viðkomandi strandríkjum og úthafsveiðiríkjum samkvæmt hafréttarsamningnum vegna sömu stofna á úthafinu;

c) taka tillit til ráðstafana sem áður hafa verið samþykktar og beitt er af veiðistjórnarstofnun eða þátttakendum í veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæði eða svæði samkvæmt hafréttarsamningnum vegna sömu stofna;

d) taka tillit til líffræðilegrar heildar og annarra líffræðilegra eiginleika stofnanna og tengslanna milli dreifingar stofnanna, veiðanna og landfræðilegra sérkenna viðkomandi svæðis, þ.á m. í hve miklum mæli stofnarnir halda sig og eru veiddir í innlendri lögsögu;

e) taka tillit til þess að hve miklu leyti strandríkin annars vegar og úthafsveiðiríkin hins vegar eru háð viðkomandi stofnum; og

f) tryggja að þessar ráðstafanir hafi ekki í för með sér skaðleg áhrif á lifandi auðlindir hafsins í heild.

(b) with respect to highly migratory fish stocks, the relevant coastal States and other States whose nationals fish for such stocks in the region shall cooperate, either directly or through the appropriate mechanisms for cooperation provided for in Part III, with a view to ensuring conservation and promoting the objective of optimum utilization of such stocks throughout the region, both within and beyond the areas under national jurisdiction.

2. Conservation and management measures established for the high seas and those adopted for areas under national jurisdiction shall be compatible in order to ensure conservation and management of the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks in their entirety. To this end, coastal States and States fishing on the high seas have a duty to cooperate for the purpose of achieving compatible measures in respect of such stocks. In determining compatible conservation and management measures, States shall:

(a) take into account the conservation and management measures adopted and applied in accordance with article 61 of the Convention in respect of the same stocks by coastal States within areas under national jurisdiction and ensure that measures established in respect of such stocks for the high seas do not undermine the effectiveness of such measures;

(b) take into account previously agreed measures established and applied for the high seas in accordance with the Convention in respect of the same stocks by relevant coastal States and States fishing on the high seas;

(c) take into account previously agreed measures established and applied in accordance with the Convention in respect of the same stocks by a subregional or regional fisheries management organization or arrangement;

(d) take into account the biological unity and other biological characteristics of the stocks and the relationships between the distribution of the stocks, the fisheries and the geographical particularities of the region concerned, including the extent to which the stocks occur and are fished in areas under national jurisdiction;

(e) take into account the respective dependence of the coastal States and the States fishing on the high seas on the stocks concerned; and

(f) ensure that such measures do not result in harmful impact on the living marine resources as a whole.

3. Þegar ríki rækja skyldu sína til að starfa saman skulu þau gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma sér saman um samþýðanlegar verndunar- og stjórnunarráðstafanir innan hæfilegs tíma.

4. Ef ekki reynist unnt að ná samkomulagi innan hæfilegs tíma getur hvert hlutaðeigandi ríki gripið til þeirrar málsmeðferðar til lausnar deilumála sem kveðið er á um í VIII. hluta.

5. Meðan ekki næst samkomulag um samþýðanlegar verndunar- og stjórnunarráðstafanir skulu hlutaðeigandi ríki, í anda skilnings og samstarfs, gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma á nothæfu fyrirkomulagi til bráðabirgða. Reynist þau ófær um að koma sér saman um slíkt fyrirkomulag getur hvert hlutaðeigandi ríki lagt deilumálið fyrir dómstól eða dóm samkvæmt þeirri málsmeðferð til lausnar deilumála, sem kveðið er á um í VIII. hluta, í því skyni að ná fram ráðstöfunum til bráðabirgða.

6. Fyrirkomulag eða ráðstafanir til bráðabirgða sem samþykktar eru eða mælt er fyrir um samkvæmt 5. tölul. skulu taka mið af ákvæðum þessa hluta, hafa hliðsjón af réttindum og skyldum allra hlutaðeigandi ríkja, ekki tefla í tvísýnu eða hamla því að endanlegu samkomulagi verði náð um samþýðanlegar verndunar- og stjórnunarráðstafanir og ekki hafa áhrif á endanlega niðurstöðu málsmeðferðar til lausnar deilumála.

7. Strandríki skulu reglulega tilkynna ríkjum sem veiða á úthafinu á undirsvæðinu eða svæðinu, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu viðeigandi veiðistjórnarstofnunar eða samkvæmt viðeigandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðinu eða svæðinu, ellegar eftir öðrum viðeigandi leiðum, um þær ráðstafanir sem þau hafa ákveðið vegna deilistofna og víðförra fiskstofna í lögsögu þeirra.

8. Úthafsveiðiríki skulu reglulega tilkynna öðrum ríkjum sem hagsmuna eiga að gæta, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu viðeigandi veiðistjórnarstofnana eða samkvæmt viðeigandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum, ellegar eftir öðrum viðeigandi leiðum, um þær ráðstafanir sem þau hafa ákveðið til að stjórna athöfnum skipa er sigla undir fána þeirra og veiða úr þessum stofnum á úthafinu.

3. In giving effect to their duty to cooperate, States shall make every effort to agree on compatible conservation and management measures within a reasonable period of time.

4. If no agreement can be reached within a reasonable period of time, any of the States concerned may invoke the procedures for the settlement of disputes provided for in Part VIII.

5. Pending agreement on compatible conservation and management measures, the States concerned, in a spirit of understanding and cooperation, shall make every effort to enter into provisional arrangements of a practical nature. In the event that they are unable to agree on such arrangements, any of the States concerned may, for the purpose of obtaining provisional measures, submit the dispute to a court or tribunal in accordance with the procedures for the settlement of disputes provided for in Part VIII.

6. Provisional arrangements or measures entered into or prescribed pursuant to paragraph 5 shall take into account the provisions of this Part, shall have due regard to the rights and obligations of all States concerned, shall not jeopardize or hamper the reaching of final agreement on compatible conservation and management measures and shall be without prejudice to the final outcome of any dispute settlement procedure.

7. Coastal States shall regularly inform States fishing on the high seas in the subregion or region, either directly or through appropriate subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, or through other appropriate means, of the measures they have adopted for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks within areas under their national jurisdiction.

8. States fishing on the high seas shall regularly inform other interested States, either directly or through appropriate subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, or through other appropriate means, of the measures they have adopted for regulating the activities of vessels flying their flag which fish for such stocks on the high seas.

III. HLUÐI
Tilhögun alþjóðlegs samstarfs um
deilistofna og víðförula fiskstofna.

8. gr.

Samstarf um verndun og stjórnun.

1. Strandríki og úthafsveiðiríki skulu eiga samstarf samkvæmt hafréttarsamningnum um deilistofna og víðförula fiskstofna, annaðhvort beint eða á vettvangi veiðistjórnarstofnunar eða samkvæmt veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði, að teknu tilliti til sérstakra einkenna undirsvæðisins eða svæðisins, til að tryggja árangursríka verndun þessara stofna og stjórnun veiða úr þeim.

2. Ríki skulu hefja viðræður tafarlaust og af trúnaði, einkum þegar sýnt þykir að viðkomandi deilistofnum og víðförulum fiskstofnum kunni að stafa hætta af ofnýtingu eða þegar verið er að þróa nýjar veiðar úr þessum stofnum. Hefja má viðræður í þessu skyni að beiðni sérhvers ríkis sem hagsmuna á að gæta með það fyrir augum að koma á viðeigandi fyrirkomulagi til að tryggja verndun stofnanna og stjórnun veiða úr þeim. Meðan ekki næst samkomulag um slíkt fyrirkomulag skulu ríki virða ákvæði samnings þessa og koma fram af trúnaði og með tilhlýðilegu tilliti til réttinda, hagsmuna og skyldna annarra ríkja.

3. Þegar veiðistjórnarstofnun eða þátttakendur í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði eru bærir til að ákveða verndunar- og stjórnunarráðstafanir vegna tiltekinnna deilistofna eða víðförulla fiskstofna skulu ríki sem veiða úr stofnunum á úthafinu og viðkomandi strandríki rækja skyldu sína til að starfa saman með því að gerast aðilar að stofnuninni eða þátttakendur í fyrirkomulaginu ellegar með því að fallast á að beita þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum sem stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið. Þau ríki, sem hafa raunverulega hagsmuni af viðkomandi veiðum, geta gerst aðilar að stofnuninni eða þátttakendur í fyrirkomulaginu. Þáttökuskilmálar stofnunarinnar eða fyrirkomulagsins skulu ekki útiloka slík ríki frá aðild eða þátttöku, né skal þeim beitt á þann hátt að ríki eða hópi ríkja sem hafa raunverulega hagsmuni af viðkomandi veiðum sé mismunad.

4. Aðeins þau ríki, sem eru aðilar að slíkri stofnun eða þátttakendur í slíku fyrirkomulagi

PART III
Mechanisms for international cooperation
concerning straddling fish stocks and highly
migratory fish stocks

Article 8

Cooperation for conservation and management

1. Coastal States and States fishing on the high seas shall, in accordance with the Convention, pursue cooperation in relation to straddling fish stocks and highly migratory fish stocks either directly or through appropriate subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, taking into account the specific characteristics of the subregion or region, to ensure effective conservation and management of such stocks.

2. States shall enter into consultations in good faith and without delay, particularly where there is evidence that the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks concerned may be under threat of over-exploitation or where a new fishery is being developed for such stocks. To this end, consultations may be initiated at the request of any interested State with a view to establishing appropriate arrangements to ensure conservation and management of the stocks. Pending agreement on such arrangements, States shall observe the provisions of this Agreement and shall act in good faith and with due regard to the rights, interests and duties of other States.

3. Where a subregional or regional fisheries management organization or arrangement has the competence to establish conservation and management measures for particular straddling fish stocks or highly migratory fish stocks, States fishing for the stocks on the high seas and relevant coastal States shall give effect to their duty to cooperate by becoming members of such organization or participants in such arrangement, or by agreeing to apply the conservation and management measures established by such organization or arrangement. States having a real interest in the fisheries concerned may become members of such organization or participants in such arrangement. The terms of participation in such organization or arrangement shall not preclude such States from membership or participation; nor shall they be applied in a manner which discriminates against any State or group of States having a real interest in the fisheries concerned.

4. Only those States which are members of such an organization or participants in such an

ellegar fallast á að beita þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum er stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið, skulu hafa aðgang að auðlindum þeim sem þessar ráðstafanir ná til.

5. Þegar ekki er fyrir hendi veiðistjórnarstofnun eða -fyrirkomulag á undirsvæði eða svæði til ákvörðunar verndunar- og stjórnunarráðstafana vegna tiltekings deilistofns eða víðföruls fiskstofns skulu viðkomandi strandríki og þau ríki, sem veiða úr þessum stofni á úthafinu á undirsvæðinu eða svæðinu, starfa saman að því að koma slíkri stofnun á fót eða koma á öðru viðeigandi fyrirkomulagi til að tryggja verndun stofnsins og stjórnun veiða úr honum og skulu taka þátt í starfi stofnunarinnar eða starfa samkvæmt fyrirkomulaginu.

6. Sérhverft ríki er hyggst leggja til að gripið verði til aðgerða af hálfu milliríkjastofnunar sem er bær að því er varðar lifandi auðlindir ætti, þegar þessar aðgerðir mundu hafa veruleg áhrif á verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem þar til bær veiðistjórnarstofnun eða þátttakendur í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði hafa þegar ákveðið, að ráðfæra sig við aðila stofnunarinnar eða þátttakendur í fyrirkomulaginu á vettvangi stofnunarinnar eða samkvæmt fyrirkomulaginu. Slíkar viðræður ættu, að svo miklu leyti sem unnt er, að fara fram áður en tillagan er lögð fyrir milliríkjastofnunina.

9. gr.

Veiðistjórnarstofnanir og -fyrirkomulag á undirsvæðum og svæðum.

1. Þegar ríki koma á fót veiðistjórnarstofnunum eða -fyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum vegna deilistofna og víðförulla fiskstofna skulu þau m.a. koma sér saman um:

a) til hvaða stofna verndunar- og stjórnunarráðstafanir skuli ná, að teknu tilliti til líffræðilegra eiginleika viðkomandi stofna og eðlis veiðanna úr þeim;

b) gildissvæðið, að teknu tilliti til 1. tölul. 7. gr. og einkenna undirsvæðisins eða svæðisins, m.a. félagshagfræðilegra og landfræðilegra þátta og umhverfisþátta;

c) tengslin milli starfs hinnar nýju stofnunar eða þátttakenda í hinu nýja fyrirkomulagi og hlutverks, markmiða og starfsemi viðkomandi veiðistjórnarstofnana eða -fyrirkomulags sem fyrir er; og

arrangement, or which agree to apply the conservation and management measures established by such organization or arrangement, shall have access to the fishery resources to which those measures apply.

5. Where there is no subregional or regional fisheries management organization or arrangement to establish conservation and management measures for a particular straddling fish stock or highly migratory fish stock, relevant coastal States and States fishing on the high seas for such stock in the subregion or region shall cooperate to establish such an organization or enter into other appropriate arrangements to ensure conservation and management of such stock and shall participate in the work of the organization or arrangement.

6. Any State intending to propose that action be taken by an intergovernmental organization having competence with respect to living resources should, where such action would have a significant effect on conservation and management measures already established by a competent subregional or regional fisheries management organization or arrangement, consult through that organization or arrangement with its members or participants. To the extent practicable, such consultation should take place prior to the submission of the proposal to the intergovernmental organization.

Article 9

Subregional and regional fisheries management organizations and arrangements

1. In establishing subregional or regional fisheries management organizations or in entering into subregional or regional fisheries management arrangements for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, States shall agree, *inter alia*, on:

(a) the stocks to which conservation and management measures apply, taking into account the biological characteristics of the stocks concerned and the nature of the fisheries involved;

(b) the area of application, taking into account Article 7, paragraph 1, and the characteristics of the subregion or region, including socio-economic, geographical and environmental factors;

(c) the relationship between the work of the new organization or arrangement and the role, objectives and operations of any relevant existing fisheries management organizations or arrangements; and

d) þau kerfi sem stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu munu nota til að afla vísindalegrar ráðgjafar og endurmeta ástand stofnanna, m.a. um stofnun vísindalegrar ráðgjafarnefndar, þar sem við á.

2. Ríki er starfa saman að myndun veiðistjórnarstofnunar eða -fyrirkomulags á undirsvæði eða svæði skulu tilkynna öðrum ríkjum, sem þeim er ljóst að hafa raunverulega hagsmuni af starfi hinnar áformuðu stofnunar eða þátttakenda í hinu áformaða fyrirkomulagi, um þetta samstarf.

10. gr.

Verkefni veiðistjórnarstofnana og -fyrirkomulags á undirsvæðum og svæðum.

Þegar ríki fullnægja skyldu sinni til að starfa saman á vettvangi veiðistjórnarstofnana eða samkvæmt veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum skulu þau:

a) koma sér saman um og hlíta verndunar- og stjórnunarráðstöfunum til að tryggja sjálfbærni deilistofna og víðförla fiskstofna til lengri tíma litid;

b) koma sér saman um, eftir því sem við á, réttindi til þátttöku í veiðum, svo sem með skiptingu leyfilegs afla eða ákvörðun um veiðisókn;

c) taka upp almennt viðurkenndar alþjóðlegar lágmarksreglur um ábyrga framkvæmd veiða og beita þeim;

d) afla vísindalegrar ráðgjafar og leggja mat á hana, endurmeta ástand stofna og meta áhrif veiða á aðrar tegundir en sóknartegundir og tengdar eða háðar tegundir;

e) koma sér saman um reglur um söfnun gagna um veiðar úr stofnunum, skýrslur um þau, sannprófun þeirra og skipti á þeim;

f) taka saman og dreifa nákvæmum og ítarlegum tölulegum gögnum með þeim hætti sem lýst er í I. viðauka til að tryggja að bestu vísindalegu niðurstöður séu fyrir hendi, en jafnframt gæta trúnaðar þar sem við á;

g) stuðla að og standa fyrir vísindalegu stofnmati og viðeigandi rannsóknnum og dreifa niðurstöðum þeirra;

h) koma á viðeigandi samstarfskerfum fyrir virka gæslu, eftirlit og framfylgd;

i) koma sér saman um leiðir til að koma til móts við veiðihagsmuni nýrra aðila að stofnuninni eða nýrra þátttakenda í fyrirkomulaginu;

(d) the mechanisms by which the organization or arrangement will obtain scientific advice and review the status of the stocks, including, where appropriate, the establishment of a scientific advisory body.

2. States cooperating in the formation of a subregional or regional fisheries management organization or arrangement shall inform other States which they are aware have a real interest in the work of the proposed organization or arrangement of such cooperation.

Article 10

Functions of subregional and regional fisheries management organizations and arrangements

In fulfilling their obligation to cooperate through subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, States shall:

(a) agree on and comply with conservation and management measures to ensure the long-term sustainability of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks;

(b) agree, as appropriate, on participatory rights such as allocations of allowable catch or levels of fishing effort;

(c) adopt and apply any generally recommended international minimum standards for the responsible conduct of fishing operations;

(d) obtain and evaluate scientific advice, review the status of the stocks and assess the impact of fishing on non-target and associated or dependent species;

(e) agree on standards for collection, reporting, verification and exchange of data on fisheries for the stocks;

(f) compile and disseminate accurate and complete statistical data, as described in Annex I, to ensure that the best scientific evidence is available, while maintaining confidentiality where appropriate;

(g) promote and conduct scientific assessments of the stocks and relevant research and disseminate the results thereof;

(h) establish appropriate cooperative mechanisms for effective monitoring, control, surveillance and enforcement;

(i) agree on means by which the fishing interests of new members of the organization or new participants in the arrangement will be accommodated;

j) koma sér saman um aðferðir við ákvarðanatöku sem gera kleift að ákveða verndunar- og stjórnunarráðstafanir tímanlega og á skilvirkan hátt;

k) stuðla að friðsamlegri lausn deilumála samkvæmt VIII. hluta;

l) tryggja fullt samstarf viðeigandi innlendra stjórnarstofnana og atvinnugreina við að framkvæma tillögur og ákvarðanir stofnunarinnar eða þátttakenda í fyrirkomulaginu; og

m) kynna með viðeigandi hætti þær verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið.

11. gr.

Nýir aðilar eða þátttakendur.

Þegar ríki ákvarða eðli og umtak réttinda nýrra aðila að veiðistjórnarstofnun eða nýrra þátttakenda í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði til þátttöku í veiðum skulu þau m.a. taka tillit til:

a) ástands deilistofnanna og hinna víðförlu fiskstofna og hve mikil veiðisóknin er;

b) hagsmuna, veiðimynsturs og veiðiaðferða nýrra og eldri aðila eða þátttakenda hvorra um sig;

c) framlaga nýrra og eldri aðila eða þátttakenda hvorra um sig til verndunar stofnanna og stjórnunar veiða úr þeim, til söfnunar og dreifingar á nákvæmum gögnum og til vísindarannsókna á stofnunum;

d) þarfa strandbyggða sem byggja afkomu sína að mestu leyti á veiðum úr stofnunum;

e) þarfa strandríkja ef efnahagur þeirra er í mjög miklum mæli háður hagnýtingu lifandi auðlinda hafsins; og

f) hagsmuna þróunarríkja frá undirsvæðinu eða svæðinu ef stofnarnir halda sig einnig í lögsögu þeirra.

12. gr.

Gagnsæi í starfsemi veiðistjórnarstofnana og þátttakenda í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum og svæðum.

1. Ríki skulu sjá til þess að aðferðir veiðistjórnarstofnana og þátttakenda í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum og svæðum við ákvarðanatöku og önnur starfsemi þeirra sé gagnsæ.

(j) agree on decision-making procedures which facilitate the adoption of conservation and management measures in a timely and effective manner;

(k) promote the peaceful settlement of disputes in accordance with Part VIII;

(l) ensure the full cooperation of their relevant national agencies and industries in implementing the recommendations and decisions of the organization or arrangement; and

(m) give due publicity to the conservation and management measures established by the organization or arrangement.

Article 11

New members or participants

In determining the nature and extent of participatory rights for new members of a subregional or regional fisheries management organization, or for new participants in a subregional or regional fisheries management arrangement, States shall take into account, *inter alia*:

(a) the status of the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and the existing level of fishing effort in the fishery;

(b) the respective interests, fishing patterns and fishing practices of new and existing members or participants;

(c) the respective contributions of new and existing members or participants to conservation and management of the stocks, to the collection and provisions of accurate data and to the conduct of scientific research on the stocks;

(d) the needs of coastal fishing communities which are dependent mainly on fishing for the stocks;

(e) the needs of coastal States whose economies are overwhelmingly dependent on the exploitation of living marine resources; and

(f) the interests of developing States from the subregion or region in whose areas of national jurisdiction the stocks also occur.

Article 12

Transparency in activities of subregional and regional fisheries management organizations and arrangements

1. States shall provide for transparency in the decision-making process and other activities of subregional and regional fisheries management organizations and arrangements.

2. Fulltrúum frá öðrum milliríkjastofnunum og frá félagasamtökum sem fjalla um deilistofna og víðförula fiskstofna skal gefinn kostur á að taka þátt í fundum veiðistjórnarstofnana og þátttakenda í veiðistjórnarfyrríkomulagi á undirsvæðum og svæðum sem áheyrnarfulltrúar eða á annan hátt, eftir því sem við á, í samræmi við reglur viðkomandi stofnunar eða fyrirkomulags. Reglurnar skulu ekki vera óþarflega strangar að þessu leyti. Slíkar milliríkjastofnanir og félagasamtök skulu hafa aðgang tímanlega að bókunum og skýrslum veiðistjórnarstofnana og þátttakenda í veiðistjórnarfyrríkomulagi, þó í samræmi við reglur um aðgang að þeim.

13. gr.

Efling stofnana og fyrirkomulags sem fyrir eru.

Ríki skulu í sameiningu efla þær veiðistjórnarstofnanir og -fyrirkomulag sem fyrir eru á undirsvæðum og svæðum og gera þau þannig skilvirkari við að ákveða ráðstafanir til verndunar deilistofna og víðförla fiskstofna og stjórnunar veiða úr þeim og beita þeim.

14. gr.

Söfnun og dreifing upplýsinga og samstarf um vísindarannsóknir.

1. Ríki skulu sjá til þess að fiskiskip er sigla undir fána þeirra láti í té nauðsynlegar upplýsingar til að þau geti staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum. Í þessu skyni ber ríkjum samkvæmt I. viðauka:

a) að safna og skiptast á vísindalegum, tæknilegum og tölulegum gögnum um veiðar úr deilistofnum og víðförlum fiskstofnum;

b) að sjá til þess að gögnum sé safnað með nægilegri nákvæmni til að unnt sé að meta stofna á skilvirkan hátt og að þau séu lätin nógu tímanlega í té til að fullnægja kröfum veiðistjórnarstofnana eða -fyrirkomulags á undirsvæðum eða svæðum; og

c) að gera viðeigandi ráðstafanir til að sannprófa gögnin.

2. Ríki skulu starfa saman, annaðhvort beint eða á vettvangi veiðistjórnarstofnana eða samkvæmt veiðistjórnarfyrríkomulagi á undirsvæðum eða svæðum, að því að:

2. Representatives from other intergovernmental organizations and representatives from non-governmental organizations concerned with straddling fish stocks and highly migratory fish stocks shall be afforded the opportunity to take part in meetings of subregional and regional fisheries management organizations and arrangements as observers or otherwise, as appropriate, in accordance with the procedures of the organization or arrangement concerned. Such procedures shall not be unduly restrictive in this respect. Such intergovernmental organizations and non-governmental organizations shall have timely access to the records and reports of such organizations and arrangements, subject to the procedural rules on access to them.

Article 13

Strengthening of existing organizations and arrangements

States shall cooperate to strengthen existing subregional and regional fisheries management organizations and arrangements in order to improve their effectiveness in establishing and implementing conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

Article 14

Collection and provision of information and cooperation in scientific research.

1. States shall ensure that fishing vessels flying their flag provide such information as may be necessary in order to fulfil their obligations under this Agreement. To this end, States shall in accordance with Annex I:

(a) collect and exchange scientific, technical and statistical data with respect to fisheries for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks;

(b) ensure that data are collected in sufficient detail to facilitate effective stock assessment and are provided in a timely manner to fulfil the requirements of subregional or regional fisheries management organizations or arrangements; and

(c) take appropriate measures to verify the accuracy of such data.

2. States shall cooperate, either directly or through subregional or regional fisheries management organizations or arrangements:

a) koma sér saman um hvers konar gögnum skuli safnað og í hvaða formi þau skuli látin stofnunum eða þátttakendum í fyrirkomulaginu í té, að teknu tilliti til eðlis stofnanna og veiðanna úr þeim; og

b) þróa greiningaraðferðir og aðferðafræði við stofnmat og deila þeim til að bæta ráðstafanir til verndunar deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnunar veiða úr þeim.

3. Ríki skulu starfa saman í samræmi við XIII. hluta hafréttarsamningsins, annaðhvort beint eða á vettvangi þar til bærri alþjóðastofnana, að því að efla getu til vísindarannsókna á sviði fiskveiða og stuðla að vísindarannsóknum sem lúta að verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim, öllum til hagsbóta. Í þessu skyni ber ríki eða þar til bæri alþjóðastofnun sem stendur fyrir slíkum rannsóknum utan innlendrar lögsögu að stuðla að því með virkum hætti að ríkjum er hagsmuna eiga að gæta sé tilkynnt um og til þeirra dreift niðurstöðum þessara rannsókna og upplýsingum um markmið þeirra og aðferðir og skal, að svo miklu leyti sem unnt er, gera vísindamönnum frá þessum ríkjum kleift að taka þátt í rannsóknunum.

15. gr.

Umlukt og hálfumlukt höf.

Við framkvæmd samnings þessa á umluku eða hálfumluku hafi skulu ríki taka tillit til náttúrulegra einkenna þess og haga einnig gerðum sínum í samræmi við IX. hluta hafréttarsamningsins og önnur viðeigandi ákvæði hans.

16. gr.

Úthafssvæði sem eru að öllu leyti umlukt af lögsögu eins ríkis.

1. Ríki sem veiða úr deilistofnum og víðförulum fiskstofnum á úthafssvæði sem er að öllu leyti umlukt af lögsögu annars ríkis og síðarnefnda ríkið skulu starfa saman að því að ákveða verndunar- og stjórnunarráðstafanir vegna þessara stofna á úthafssvæðinu. Ríki skulu, að teknu tilliti til náttúrulegra einkenna svæðisins, gefa sérstakan gaum að ákvörðun samþýðanlegra verndunar- og stjórnunarráðstafana vegna þessara stofna samkvæmt 7. gr. Þær ráðstafanir, sem gilda eiga um úthafið, skulu

(a) to agree on the specification of data and the format in which they are to be provided to such organizations or arrangements, taking into account the nature of the stocks and the fisheries for those stocks; and

(b) to develop and share analytical techniques and stock assessment methodologies to improve measures for the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

3. Consistent with Part XIII of the Convention, States shall cooperate, either directly or through competent international organizations, to strengthen scientific research capacity in the field of fisheries and promote scientific research related to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks for the benefit of all. To this end, a State or the competent international organization conducting such research beyond areas under national jurisdiction shall actively promote the publication and dissemination to any interested States of the results of that research and information relating to its objectives and methods and, to the extent practicable, shall facilitate the participation of scientists from those States in such research.

Article 15

Enclosed and semi-enclosed seas

In implementing this Agreement in an enclosed or semi-enclosed sea, States shall take into account the natural characteristics of that sea and shall also act in a manner consistent with Part IX of the Convention and other relevant provisions thereof.

Article 16

Areas of high seas surrounded entirely by an area under the national jurisdiction of a single State

1. States fishing for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks in an area of the high seas surrounded entirely by an area under the national jurisdiction of a single State and the latter State shall cooperate to establish conservation and management measures in respect of those stocks in the high seas area. Having regard to the natural characteristics of the area, States shall pay special attention to the establishment of compatible conservation and management measures for such stocks pursuant to article 7. Measures taken in respect of the high seas shall take into account the

taka mið af réttindum, skyldum og hagsmunum strandríkisins samkvæmt hafréttarsamningnum, skulu byggðar á bestu tiltækum vísindalegum niðurstöðum og skulu einnig taka mið af þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum sem ákveðnar eru og beitt er af hálfu strandríkisins samkvæmt 61. gr. hafréttarsamningsins vegna sömu stofna í lögsögu þess. Ríki skulu einnig koma sér saman um ráðstafanir vegna gæslu, eftirlits og framfylgdar til að tryggja að farið sé eftir verndunar- og stjórnunarráðstöfununum fyrir úthafið.

2. Ríki skulu, samkvæmt 8. gr., koma fram af trúnaði og gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma sér tafarlaust saman um verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem beita ber við framkvæmd veiða á því svæði sem getið er í 1. tölul. Reynist viðkomandi veiðiríki og strandríkið ófær um að koma sér saman um slíkar ráðstafanir innan hæfilegs tíma skulu þau, að teknu tilliti til 1. tölul., beita 4., 5. og 6. tölul. 7. gr. um fyrirkomulag eða ráðstafanir til bráðabirgða. Meðan slíku fyrirkomulagi eða ráðstöfunum til bráðabirgða hefur ekki verið komið á skulu hlutaðeigandi ríki gera ráðstafanir vegna skipa er sigla undir fána þeirra svo að þau stundi ekki veiðar sem gætu skaðað viðkomandi stofna.

IV. HLUTI

Ríki sem eru ekki aðilar að stofnunum eða eru ekki þátttakendur í fyrirkomulagi.

17. gr.

Ríki sem eru ekki aðilar að stofnunum eða eru ekki þátttakendur í fyrirkomulagi.

1. Ríki, sem er ekki aðili að veiðistjórnarstofnun eða er ekki þátttakandi í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði og fellst ekki með öðrum hætti á að beita þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum sem stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið, er ekki leyst undan þeirri skyldu að starfa að verndun viðkomandi deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim samkvæmt hafréttarsamningnum og samningi þessum.

2. Slíkt ríki skal ekki heimila skipum er sigla undir fána þess að stunda veiðar úr þeim deilistofnum eða víðförulur fiskstofnum sem verndunar- og stjórnunarráðstafanir, er stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið, ná til.

rights, duties and interests of the coastal State under the Convention, shall be based on the best scientific evidence available and shall also take into account any conservation and management measures adopted and applied in respect of the same stocks in accordance with article 61 of the Convention by the coastal State in the area under national jurisdiction. States shall also agree on measures for monitoring, control, surveillance and enforcement to ensure compliance with the conservation and management measures in respect of the high seas.

2. Pursuant to article 8, States shall act in good faith and make every effort to agree without delay on conservation and management measures to be applied in the carrying out of fishing operations in the area referred to in paragraph 1. If, within a reasonable period of time, the fishing States concerned and the coastal State are unable to agree on such measures, they shall, having regard to paragraph 1, apply article 7, paragraphs 4, 5 and 6, relating to provisional arrangements or measures. Pending the establishment of such provisional arrangements or measures, the States concerned shall take measures in respect of vessels flying their flag in order that they not engage in fisheries which could undermine the stocks concerned.

PART IV

Non-members and non-participants

Article 17

Non-members of organizations and non-participants in arrangements

1. A State which is not a member of a sub-regional or regional fisheries management organization or is not a participant in a sub-regional or regional fisheries management arrangement, and which does not otherwise agree to apply the conservation and management measures established by such organization or arrangement, is not discharged from the obligation to cooperate, in accordance with the Convention and this Agreement, in the conservation and management of the relevant straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

2. Such State shall not authorize vessels flying its flag to engage in fishing operations for the straddling fish stocks or highly migratory fish stocks which are subject to the conservation and management measures established by such organization or arrangement.

3. Ríki sem eru aðilar að veiðistjórnarstofnun eða þátttakendur í veiðistjórnarfyrrkomulagi á undirsvæði eða svæði skulu, hvert fyrir sig eða sameiginlega, fara þess á leit við veiðiaðila þá, sem getið er í 3. tölul. 1. gr. og hafa fiskiskip á viðkomandi svæði, að þeir starfi á virkan hátt með stofnuninni eða þátttakendum í fyrirkomulaginu að því að beita þeim verndunar- og stjórnunarráðstöfunum sem stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið, með það fyrir augum að slíkum ráðstöfunum verði beitt í reynd með eins víðtækum hætti og unnt er um veiðar á viðkomandi svæði. Slíkir veiðiaðilar skulu njóta góðs af þátttöku í veiðunum sem svarar til viðleitni þeirra til að hlíta verndunar- og stjórnunarráðstöfunum vegna stofnanna.

4. Ríki sem eru aðilar að slíkri stofnun eða þátttakendur í slíku fyrirkomulagi skulu skiptast á upplýsingum um athafnir fiskiskipa er sigla undir fána ríkja sem hvorki eru aðilar að stofnuninni né þátttakendur í fyrirkomulaginu og stunda veiðar úr viðkomandi stofnum. Þau skulu gera ráðstafanir í samræmi við samning þennan og þjóðarétt til að koma í veg fyrir þær athafnir slíkra skipa sem grafa undan áhrifum verndunar- og stjórnunarráðstafana fyrir undirsvæði eða svæði.

V. HLUTI Skyldur fánaríkis.

18. gr.

Skyldur fánaríkis.

1. Ríki skal, ef skip þess veiða á úthafinu, gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að skip er sigla undir fána þess hlíti verndunar- og stjórnunarráðstöfunum fyrir undirsvæði og svæði og að þessi skip geri ekkert það sem grefur undan áhrifum slíkra ráðstafana.

2. Ríki skal því aðeins heimila að skip er sigla undir fána þess séu notuð til veiða á úthafinu að það sé fært um að rækja með virkum hætti skyldur sínar vegna þessara skipa samkvæmt hafréttarsamningnum og samningi þessum.

3. Ráðstafanir sem ríki ber að gera vegna skipa er sigla undir fána þess skulu m.a. fela í sér:

a) stjórnun á þessum skipum á úthafinu með veiðileyfum eða -heimildum samkvæmt gildandi reglum sem samþykktar hafa verið fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn;

3. States which are members of a subregional or regional fisheries management organization or participants in a subregional or regional fisheries management arrangement shall, individually or jointly, request the fishing entities referred to in article 1, paragraph 3, which have fishing vessels in the relevant area to cooperate fully with such organization or arrangement in implementing the conservation and management measures it has established, with a view to having such measures applied de facto as extensively as possible to fishing activities in the relevant area. Such fishing entities shall enjoy benefits from participation in the fishery commensurate with their commitment to comply with conservation and management measures in respect of the stocks.

4. States which are members of such organization or participants in such arrangement shall exchange information with respect to the activities of fishing vessels flying the flags of States which are neither members of the organization nor participants in the arrangement and which are engaged in fishing operations for the relevant stocks. They shall take measures consistent with this Agreement and international law to deter activities of such vessels which undermine the effectiveness of subregional or regional conservation and management measures.

PART V Duties of the flag State

Article 18

Duties of the flag State

1. A State whose vessels fish on the high seas shall take such measures as may be necessary to ensure that vessels flying its flag comply with subregional and regional conservation and management measures and that such vessels do not engage in any activity which undermines the effectiveness of such measures.

2. A State shall authorize the use of vessels flying its flag for fishing on the high seas only where it is able to exercise effectively its responsibilities in respect of such vessels under the Convention and this Agreement.

3. Measures to be taken by a State in respect of vessels flying its flag shall include:

(a) control of such vessels on the high seas by means of fishing licences, authorizations or permits in accordance with any applicable procedures agreed at the subregional, regional or global level;

b) setningu reglna til að:

i) binda leyfi eða heimild þeim skilmálum og skilyrðum sem nægja til að uppfylla skyldur fánaríkisins er samþykktar hafa verið fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn;

ii) banna þeim skipum veiðar á úthafinu sem ekki hafa tilskilin leyfi eða heimildir til veiða eða veiðar skipa á úthafinu sem samræmast ekki skilmálum og skilyrðum leyfis eða heimildar;

iii) gera skipum er veiða á úthafinu skylt að hafa leyfið eða heimildina ávallt um borð og að framvísa henni ef krafist er af löggiltum eftirlitsaðila; og

iv) tryggja að skip er sigla undir fána þess stundi ekki óheimilar veiðar í lögsögu annarra ríkja;

c) að komið sé á innlendra skráningu fiskiskipa er hafa heimild til veiða á úthafinu og að veittur sé aðgangur að þeim upplýsingum, sem skráðar eru, að beiðni ríkja er beinna hagsmuna hafa að gæta, að teknu tilliti til laga fánaríkisins um veitingu slíkra upplýsinga;

d) kröfur um merkingu fiskiskipa og veiðarfæra til auðkenningar samkvæmt samræmdum og alþjóðlega þekktum merkingarkerfum fyrir skip og veiðarfæri, svo sem hinum stöðluðu lýsingum Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna fyrir merkingu og skráningu fiskiskipa;

e) kröfur um að staðsetning skipa, afli af sóknartegundum og öðrum tegundum en sóknartegundum, veiðisókn og önnur viðeigandi gögn um veiðarnar verði skráð og tilkynnt tímanlega samkvæmt reglum sem settar hafa verið fyrir undirsvæði, svæði og heiminn um söfnun slíkra gagna;

f) kröfur um staðfestingu á afla af sóknartegundum og öðrum tegundum en sóknartegundum, t.d. með eftirlitskerfum, skoðunarkerfum, löndunarskýrslum og eftirliti með umskipun, lönduðum afla og markaðstölum;

g) gæslu á og eftirlit með slíkum skipum, veiðum þeirra og tengdum athöfnum, m.a. með því að:

i) hrinda í framkvæmd innlendum skoðunarkerfum og samstarfskerfum á undirsvæðum eða svæðum fyrir framfylgd samkvæmt 21. og 22. gr., þ.m.t. að skylda slík skip til að

(b) establishment of regulations:

(i) to apply terms and conditions to the licence, authorization or permit sufficient to fulfil any subregional, regional or global obligations of the flag State;

(ii) to prohibit fishing on the high seas by vessels which are not duly licensed or authorized to fish, or fishing on the high seas by vessels otherwise than in accordance with the terms and conditions of a licence, authorization or permit;

(iii) to require vessels fishing on the high seas to carry the licence, authorization or permit on board at all times and to produce it on demand for inspection by a duly authorized person; and

(iv) to ensure that vessels flying its flag do not conduct unauthorized fishing within areas under the national jurisdiction of other States;

(c) establishment of a national record of fishing vessels authorized to fish on the high seas and provision of access to the information contained in that record on request by directly interested States, taking into account any national laws of the flag State regarding the release of such information;

(d) requirements for marking of fishing vessels and fishing gear for identification in accordance with uniform and internationally recognizable vessel and gear marking systems, such as the Food and Agriculture Organization of the United Nations Standard Specifications for the Marking and Identification of Fishing Vessels;

(e) requirements for recording and timely reporting of vessel position, catch of target and non-target species, fishing effort and other relevant fisheries data in accordance with subregional, regional and global standards for collection of such data;

(f) requirements for verifying the catch of target and non-target species through such means as observer programmes, inspection schemes, unloading reports, supervision of transshipment and monitoring of landed catches and market statistics;

(g) monitoring, control and surveillance of such vessels, their fishing operations and related activities by, *inter alia*:

(i) the implementation of national inspection schemes and subregional and regional schemes for cooperation in enforcement pursuant to articles 21 and 22, including requirements

veita löggiltum eftirlitsmönnum frá öðrum ríkjum aðgang;

ii) hrinda í framkvæmd innlendum eftirlitskerfum og eftirlitskerfum á undirsvæðum eða svæðum sem fánaríkið er þátttakandi í, þ.m.t. að skylda slík skip til að veita eftirlitsmönnum frá öðrum ríkjum aðgang til að inna af hendi það starf sem samþykkt hefur verið samkvæmt kerfunum; og

iii) þróa og hrinda í framkvæmd kerfum fyrir eftirlit með skipum, m.a. kerfum fyrir sendingar um gervitungl, ef við á, samkvæmt innlendum kerfum og þeim sem hlutaðeigandi ríki hafa samþykkt fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn;

h) stjórnun á umskipun á úthafinu til að tryggja að ekki sé grafið undan áhrifum verndunar- og stjórnunarráðstafana; og

i) stjórnun veiða til að tryggja að farið sé eftir ráðstöfunum fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn, þ.á m. þeim sem miða að því að draga sem mest úr afla af öðrum tegundum en sóknar-tegundum.

4. Þar sem í gildi er kerfi fyrir gæslu og eftirlit, sem samþykkt hefur verið fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn, skulu ríki tryggja að þær ráðstafanir, sem þau gera gagnvart skipum er sigla undir fána þeirra, séu í samræmi við það kerfi.

VI. HLUTI Hlýðni og framfylgd. 19. gr.

Hlýðni og framfylgd af hálfu fánaríkis.

1. Ríki skal sjá til þess að skip er sigla undir fána þess hlíti verndunar- og stjórnunarráðstöfunum fyrir undirsvæði og svæði vegna deilistofna og víðförra fiskstofna. Í þessu augnamiði skal ríkið:

a) framfylgja slíkum ráðstöfunum án tillits til þess hvar brot eiga sér stað;

b) framkvæma þegar í stað ítarlega rannsókn á sérhverju meintu broti gegn verndunar- og stjórnunarráðstöfunum fyrir undirsvæði eða svæði, sem getur falið í sér skoðun um borð í viðkomandi skipum, og tilkynna því ríki, sem staðhæfir að brot hafi átt sér stað, og viðkomandi stofnun eða þátttakendum í viðkomandi fyrirkomulagi á undirsvæðinu eða svæðinu tafarlaust um framvindu og niðurstöðu rannsóknarinnar;

c) skylda öll skip er sigla undir fána þess til að veita þeim yfirvöldum, sem fara með

for such vessels to permit access by duly authorized inspectors from other States;

(ii) the implementation of national observer programmes and subregional and regional observer programmes in which the flag State is a participant, including requirements for such vessels to permit access by observers from other States to carry out the functions agreed under the programmes; and

(iii) the development and implementation of vessel monitoring systems, including, as appropriate, satellite transmitter systems, in accordance with any national programmes and those which have been subregionally, regionally or globally agreed among the States concerned;

(h) regulation of transshipment on the high seas to ensure that the effectiveness of conservation and management measures is not undermined; and

(i) regulation of fishing activities to ensure compliance with subregional, regional or global measures, including those aimed at minimizing catches of non-target species.

4. Where there is a subregionally, regionally or globally agreed system of monitoring, control and surveillance in effect, States shall ensure that the measures they impose on vessels flying their flag are compatible with that system.

PART VI Compliance and enforcement Article 19

Compliance and enforcement by the flag State

1. A State shall ensure compliance by vessels flying its flag with subregional and regional conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. To this end, that State shall:

(a) enforce such measures irrespective of where violations occur;

(b) investigate immediately and fully any alleged violation of subregional or regional conservation and management measures, which may include the physical inspection of the vessels concerned, and report promptly to the State alleging the violation and the relevant subregional or regional organization or arrangement on the progress and outcome of the investigation;

(c) require any vessel flying its flag to give information to the investigating authority

rannsókn, upplýsingar um staðsetningu þeirra, afla, veiðarfæri, veiðar og tengdar athafnir á því svæði þar sem meint brot átti sér stað;

d) vísa málinu, ef það er sannfært um að fullnægjandi sannanir séu fyrir hendi um meint brot, til yfirvalda sinna með það fyrir augum að höfða tafarlaust mál samkvæmt landslögum og, ef við á, leggja hald á viðkomandi skip; og

e) sjá til þess, ef sannað hefur verið samkvæmt lögum þess að skip hafi verið viðriðið alvarlegt brot gegn slíkum ráðstöfunum, að skipið stundi ekki veiðar á úthafinu fyrr en öllum útistandandi viðurlögum sem fánaríkið hefur beitt vegna brotsins hefur verið framfylgt.

2. Allar rannsóknir og málaferli skulu fara fram með skjótum hætti. Þau viðurlög, sem beita má við brotum, skulu vera nægilega ströng til að tryggja hlýðni og til að vinna gegn brotum hvar sem þau eiga sér stað og skulu svipta hina brotlegu hagnaði af ólögmetum athöfnum þeirra. Í reglum sem beita má gagnvart skipstjórum og öðrum yfirmönnum fiskiskipa skulu vera ákvæði er heimila m.a. synjun, afturköllun eða tíma-bundna sviptingu leyfa til að gegna stöðu skipstjóra eða annarra yfirmanna á slíkum skipum.

20. gr.

Alþjóðlegt samstarf um framfylgd.

1. Ríki skulu starfa saman, annaðhvort beint eða á vettvangi veiðistjórnarstofnana eða samkvæmt veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum, að því að tryggja að farið sé eftir verndunar- og stjórnunarráðstöfunum fyrir undirsvæði og svæði vegna deilistofna og víðförulla fiskstofna og þeim framfylgt.

2. Fánaríki sem rannsakar meint brot gegn verndunar- og stjórnunarráðstöfunum vegna deilistofna eða víðförulla fiskstofna getur beðið um aðstoð hvaða annars ríkis sem er ef samstarf við það getur komið að notum við framkvæmd rannsóknarinnar. Öll ríki skulu leitast við að verða við sanngjörnum beiðnum fánaríkis í tengslum við slíkar rannsóknir.

3. Fánaríki getur gert slíkar rannsóknir beint, í samstarfi við önnur ríki er hagsmuna eiga að gæta eða fyrir milligöngu viðeigandi veiðistjórnarstofnunar eða samkvæmt viðeigandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða

regarding vessel position, catches, fishing gear, fishing operations and related activities in the area of an alleged violation;

(d) if satisfied that sufficient evidence is available in respect of an alleged violation, refer the case to its authorities with a view to instituting proceedings without delay in accordance with its laws and, where appropriate, detain the vessel concerned; and

(e) ensure that, where it has been established, in accordance with its laws, a vessel has been involved in the commission of a serious violation of such measures, the vessel does not engage in fishing operations on the high seas until such time as all outstanding sanctions imposed by the flag State in respect of the violation have been complied with.

2. All investigations and judicial proceedings shall be carried out expeditiously. Sanctions applicable in respect of violations shall be adequate in severity to be effective in securing compliance and to discourage violations wherever they occur and shall deprive offenders of the benefits accruing from their illegal activities. Measures applicable in respect of masters and other officers of fishing vessels shall include provisions which may permit, *inter alia*, refusal, withdrawal or suspension of authorizations to serve as masters or officers on such vessels.

Article 20

International cooperation in enforcement

1. States shall cooperate, either directly or through subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, to ensure compliance with and enforcement of subregional and regional conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

2. A flag State conducting an investigation of an alleged violation of conservation and management measures for straddling fish stocks or highly migratory fish stocks may request the assistance of any other State whose cooperation may be useful in the conduct of that investigation. All States shall endeavour to meet reasonable requests made by a flag State in connection with such investigations.

3. A flag State may undertake such investigations directly, in cooperation with other interested States or through the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement. Information on the progress and

svæði. Upplýsingar um framvindu og niðurstöður rannsóknanna skulu veittar öllum ríkjum er hagsmuna eiga að gæta varðandi hið meinta brot eða það snertir.

4. Ríkjum ber að aðstoða hvert annað við að bera kennsl á skip sem sökuð hafa verið um að taka þátt í athöfnum er grafa undan áhrifum verndunar- og stjórnunarráðstafana er samþykktar hafa verið fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn.

5. Ríki skulu, að því marki sem landslög og reglur heimila, koma á fyrirkomulagi til að veita ákærufirvöldum annarra ríkja aðgang að sönnunargögnum varðandi meint brot gegn slíkum ráðstöfunum.

6. Þegar réttmæt ástæða er til að ætla að skip á úthafinu hafi stundað óheimilar veiðar innan lögsögu strandríkis skal fánaríki skipsins, að beiðni viðkomandi strandríkis, rannsaka málið þegar í stað og ítarlega. Í slíkum tilvikum skal fánaríkið eiga samstarf við strandríkið um að grípa til viðeigandi fullnustuaðgerða og getur heimilað viðeigandi yfirvöldum strandríkisins að fara um borð í skipið og skoða það á úthafinu. Tölulíður þessi hefur ekki áhrif á 111. gr. hafréttarsamningsins.

7. Aðildarríki sem eru aðilar að veiðistjórnarstofnun eða þátttakendur í veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæði eða svæði geta gripið til aðgerða samkvæmt þjóðarétti, m.a. með því að beita reglum sem settar hafa verið í þessu skyni fyrir undirsvæðið eða svæðið til að hindra skip, sem tekið hafa þátt í athöfnum er grafa undan áhrifum verndunar- og stjórnunarráðstafana stofnunarinnar eða samkvæmt fyrirkomulaginu eða brjóta á annan hátt gegn þeim, í að stunda veiðar á úthafinu á undirsvæðinu eða svæðinu þar til fánaríkið grípur til viðeigandi aðgerða.

21. gr.

Samstarf á undirsvæðum og svæðum um framfylgd.

1. Á úthafssvæði sem veiðistjórnarstofnun eða -fyrirkomulag á undirsvæði eða svæði nær til er aðildarríki sem er aðili að stofnuninni eða þátttakandi í fyrirkomulaginu heimilt að láta löggilta eftirlitsmenn sína fara um borð í og skoða, samkvæmt 2. tölul., fiskiskip er sigla undir fána annars aðildarríkis að samningi þessum, hvort sem það aðildarríki er jafnframt aðili

outcome of the investigations shall be provided to all States having an interest in, or affected by, the alleged violation.

4. States shall assist each other in identifying vessels reported to have engaged in activities undermining the effectiveness of subregional, regional or global conservation and management measures.

5. States shall, to the extent permitted by national laws and regulations, establish arrangements for making available to prosecuting authorities in other States evidence relating to alleged violations of such measures.

6. Where there are reasonable grounds for believing that a vessel on the high seas has been engaged in unauthorized fishing within an area under the jurisdiction of a coastal State, the flag State of that vessel, at the request of the coastal State concerned, shall immediately and fully investigate the matter. The flag State shall cooperate with the coastal State in taking appropriate enforcement action in such cases and may authorize the relevant authorities of the coastal State to board and inspect the vessel on the high seas. This paragraph is without prejudice to article 111 of the Convention.

7. States Parties which are members of a subregional or regional fisheries management organization or participants in a subregional or regional fisheries management arrangement may take action in accordance with international law, including through recourse to subregional or regional procedures established for this purpose, to deter vessels which have engaged in activities which undermine the effectiveness of or otherwise violate the conservation and management measures established by that organization or arrangement from fishing on the high seas in the subregion or region until such time as appropriate action is taken by the flag State.

Article 21

Subregional and regional cooperation in enforcement

1. In any high seas area covered by a subregional or regional fisheries management organization or arrangement, a State Party which is a member of such organization or a participant in such arrangement may, through its duly authorized inspectors, board and inspect, in accordance with paragraph 2, fishing vessels flying the flag of another State Party to this

að stofnuninni eða þátttakandi í fyrirkomulaginu eður ei, í því skyni að tryggja að farið sé eftir verndunar- og stjórnunarráðstöfunum vegna deilistofna og víðförulla fiskstofna sem stofnunin eða þátttakendur í fyrirkomulaginu hafa ákveðið.

2. Ríki skulu, á vettvangi veiðistjórnarstofnana eða samkvæmt veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum, setja reglur um uppgöngu á skip og skoðun samkvæmt 1. tölul., svo og reglur um framkvæmd annarra ákvæða þessarar greinar. Reglur þessar skulu vera í samræmi við þessa grein og þær grundvallarreglur sem settar eru fram í 22. gr. og skulu þær ekki mismuna ríkjum sem eru ekki aðilar að stofnuninni eða eru ekki þátttakendur í fyrirkomulaginu. Uppganga á skip og skoðun svo og síðari fullnustuaðgerðir skulu framkvæmdar samkvæmt þessum reglum. Ríki skulu kynna með tilhlýðilegum hætti þær reglur sem settar eru samkvæmt þessum tölulíð.

3. Hafi stofnun eða þátttakendur í fyrirkomulagi ekki sett slíkar reglur innan tveggja ára frá samþykkt samnings þessa skulu uppganga á skip og skoðun samkvæmt 1. tölul. svo og síðari fullnustuaðgerðir, þar til slíkar reglur hafa verið settar, framkvæmdar samkvæmt þessari grein og þeim grundvallarreglum sem settar eru fram í 22. gr.

4. Áður en eftirlitsríkið grípur til aðgerða samkvæmt þessari grein skal það, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu viðkomandi veiðistjórnarstofnunar eða samkvæmt viðkomandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði, tilkynna öðrum ríkjum, ef skip þeirra veiða á úthafinu á undirsvæðinu eða svæðinu, um form þeirra skilríkja sem gefin eru út til löggiltra eftirlitsmanna þeirra. Skip þau sem notuð eru til að fara um borð í skip og framkvæma skoðun skulu merkt með skýrum hætti og bera með sér að vera skip í ríkisþjónustu. Þegar ríki gerist aðili að samningi þessum skal það tilnefna viðeigandi yfirvöld til að veita tilkynningum samkvæmt þessari grein móttöku og skal tilkynna með viðeigandi hætti um slíkar tilnefningar fyrir milligöngu viðkomandi veiðistjórnarstofnunar eða samkvæmt viðkomandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði.

5. Þegar augljós ástæða er til að ætla, eftir uppgöngu á skip og skoðun, að skipið hafi tekið þátt í athöfnum sem fara í bága við þær verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem getið er í 1.

Agreement, whether or not such State Party is also a member of the organization or a participant in the arrangement, for the purpose of ensuring compliance with conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks established by that organization or arrangement.

2. States shall establish, through subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, procedures for boarding and inspection pursuant to paragraph 1, as well as procedures to implement other provisions of this article. Such procedures shall be consistent with this article and the basic procedures set out in article 22 and shall not discriminate against non-members of the organization or non-participants in the arrangement. Boarding and inspection as well as any subsequent enforcement action shall be conducted in accordance with such procedures. States shall give due publicity to procedures established pursuant to this paragraph.

3. If, within two years of the adoption of this Agreement, any organization or arrangement has not established such procedures, boarding and inspection pursuant to paragraph 1, as well as any subsequent enforcement action, shall, pending the establishment of such procedures, be conducted in accordance with this article and the basic procedures set out in article 22.

4. Prior to taking action under this article, inspecting States shall, either directly or through the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement, inform all States whose vessels fish on the high seas in the subregion or region of the form of identification issued to their duly authorized inspectors. The vessels used for boarding and inspection shall be clearly marked and identifiable as being on government service. At the time of becoming a Party to this Agreement, a State shall designate an appropriate authority to receive notifications pursuant to this article and shall give due publicity of such designation through the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement.

5. Where, following a boarding and inspection, there are clear grounds for believing that a vessel has engaged in any activity contrary to the conservation and management measures referred

tölul. skal eftirlitsríkið, þar sem við á, varðveita sönnunargögn og skal undireins tilkynna fánaríkinu um hið meinta brot.

6. Fánaríkið skal svara tilkynningu þeirri sem getið er í 5. tölul. innan þriggja virkra daga frá móttöku hennar eða annars frests sem mælt er fyrir um í reglum er settar eru samkvæmt 2. tölul. og skal annaðhvort:

a) uppfylla tafarlaust skyldur sínar samkvæmt 19. gr. til að rannsaka skipið og, ef sannanir réttlæta, grípa til fullnustuaðgerða gagnvart því, en í því tilviki skal það undireins tilkynna eftirlitsríkinu um niðurstöður rannsóknarinnar og til hvaða fullnustuaðgerða hefur verið gripið; eða

b) heimila eftirlitsríkinu rannsókn.

7. Þegar fánaríkið heimilar eftirlitsríkinu rannsókn á meintu broti skal eftirlitsríkið upplýsa fánaríkið um niðurstöður rannsóknarinnar jafnskjótt og þær liggja fyrir. Fánaríkið skal, ef sannanir réttlæta, uppfylla skyldur sínar til að grípa til fullnustuaðgerða gagnvart skipinu. Fánaríkið getur þó þess í stað heimilað eftirlitsríkinu að grípa til þeirra fullnustuaðgerða gagnvart skipinu sem fánaríkið tiltekur, í samræmi við réttindi og skyldur fánaríkisins samkvæmt samningi þessum.

8. Þegar augljós ástæða er til að ætla, eftir uppgöngu á skip og skoðun, að skipið hafi framíð alvarlegt brot og fánaríkið hefur annaðhvort látið hjá líða að svara eða látið undir höfuð leggjast að grípa til aðgerða samkvæmt 6. eða 7. tölul. er eftirlitsmönnum heimilt að vera áfram um borð og varðveita sönnunargögn og geta þeir krafist þess að skipstjórinn veiti aðstoð við frekari rannsókn, m.a., þar sem við á, með því að sigla skipinu tafarlaust til næstu viðeigandi hafnar eða annarrar hafnar sem tilgreind er í reglum þeim sem settar eru samkvæmt 2. tölul. Eftirlitsríkið skal þegar í stað tilkynna fánaríkinu til hvaða hafnar skipið á að halda. Eftirlitsríkið og fánaríkið, og hafnríkið ef því er að skipta, skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að vel fari um áhöfn skipsins án tillits til þjóðernis hennar.

9. Eftirlitsríkið skal tilkynna fánaríkinu og viðkomandi stofnun eða þátttakendum í viðkomandi fyrirkomulagi um niðurstöður frekari rannsóknar.

10. Eftirlitsríkið skal skylda eftirlitsmenn sína til að virða almennt viðurkenndar alþjóðlegar

to in paragraph 1, the inspecting State shall, where appropriate, secure evidence and shall promptly notify the flag State of the alleged violation.

6. The flag State shall respond to the notification referred to in paragraph 5 within three working days of its receipt, or other such period as may be prescribed in procedures established in accordance with paragraph 2, and shall either:

(a) fulfil, without delay, its obligations under article 19 to investigate and, if evidence so warrants, take enforcement action with respect to the vessel, in which case it shall promptly inform the inspecting State of the results of the investigation and of any enforcement action taken; or

(b) authorize the inspecting State to investigate.

7. Where the flag State authorizes the inspecting State to investigate an alleged violation, the inspecting State shall, without delay, communicate the results of that investigation to the flag State. The flag State shall, if evidence so warrants, fulfil its obligations to take enforcement action with respect to the vessel. Alternatively, the flag State may authorize the inspecting State to take such enforcement action as the flag State may specify with respect to the vessel, consistent with the rights and obligations of the flag State under this Agreement.

8. Where, following boarding and inspection, there are clear grounds for believing that a vessel has committed a serious violation, and the flag State has either failed to respond or failed to take action as required under paragraphs 6 or 7, the inspectors may remain on board and secure evidence and may require the master to assist in further investigation including, where appropriate, by bringing the vessel without delay to the nearest appropriate port, or to such other port as may be specified in procedures established in accordance with paragraph 2. The inspecting State shall immediately inform the flag State of the name of the port to which the vessel is to proceed. The inspecting State and the flag State and, as appropriate, the port State shall take all necessary steps to ensure the well-being of the crew regardless of their nationality.

9. The inspecting State shall inform the flag State and the relevant organization or the participants in the relevant arrangement of the results of any further investigation.

10. The inspecting State shall require its inspectors to observe generally accepted inter-

reglur og starfshætti er lúta að öryggi skips og áhafnar, valda sem minnstri truflun á veiðum og forðast að svo miklu leyti sem unnt er aðgerðir sem spilla myndu gæðum aflans um borð. Eftirlitsríkið skal gæta þess að uppganga á skip og skoðun fari ekki fram með þeim hætti að talist geti áreitni í garð nokkurs fiskiskips.

11. Í grein þessari merkir alvarlegt brot:

a) veiðar án gilds leyfis eða heimildar sem fánaríkið gefur út samkvæmt a-lið 3. tölul. 18. gr.;

b) að láta undir höfuð leggjast að halda réttar skrár með upplýsingum um og tengdum afla, eins og krafist er af viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða samkvæmt viðkomandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði, eða að gefa mjög rangar aflaskýrslur í bága við kröfur stofnunarinnar eða fyrirkomulagsins um aflaskýrslur;

c) veiðar á lokuðu svæði, veiðar á meðan lokun stendur yfir eða veiðar án, eða eftir að hafa fyllt, kvóta sem viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendur í viðkomandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði hafa ákveðið;

d) veiðar sem beint er að stofni sem veiðistöðvun nær til eða veiðar eru bannaðar úr;

e) notkun bannaðra veiðarfæra;

f) að falska merkingar, uppruna eða skráningu fiskiskips eða leyna því;

g) að leyna, breyta eða koma undan sönnunargögnum er tengjast rannsókn;

h) margítrekuð brot sem í heild fela í sér að gróflega er brotið gegn verndunar- og stjórnunarráðstöfunum; eða

i) önnur brot sem tiltekin eru í reglum sem viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendur í viðkomandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði setja.

12. Þrátt fyrir önnur ákvæði þessarar greinar getur fánaríkið hvenær sem er gripið til aðgerða til að uppfylla skyldur sínar samkvæmt 19. gr. að því er varðar meint brot. Sé skipið undir stjórn eftirlitsríkisins er eftirlitsríkinu skylt, að beiðni fánaríkisins, að láta skipið af hendi til fánaríkisins ásamt ítarlegum upplýsingum um framvindu og niðurstöðu rannsóknar þess.

national regulations, procedures and practices relating to the safety of the vessel and the crew, minimize interference with fishing operations and, to the extent practicable, avoid action which would adversely affect the quality of the catch on board. The inspecting State shall ensure that boarding and inspection is not conducted in a manner that would constitute harassment of any fishing vessel.

11. For the purposes of this article, a serious violation means:

(a) fishing without a valid licence, authorization or permit issued by the flag State in accordance with article 18, paragraph 3(a);

(b) failing to maintain accurate records of catch and catch-related data, as required by the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement, or serious misreporting of catch, contrary to the catch reporting requirements of such organization or arrangement;

(c) fishing in a closed area, fishing during a closed season or fishing without, or after attainment of, a quota established by the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement;

(d) directed fishing for a stock which is subject to a moratorium or for which fishing is prohibited;

(e) using prohibited fishing gear;

(f) falsifying or concealing the markings, identity or registration of a fishing vessel;

(g) concealing, tampering with or disposing of evidence relating to an investigation;

(h) multiple violations which together constitute a serious disregard of conservation and management measures; or

(i) such other violations as may be specified in procedures established by the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement.

12. Notwithstanding the other provisions of this article, the flag State may, at any time, take action to fulfil its obligations under article 19 with respect to an alleged violation. Where the vessel is under the direction of the inspecting State, the inspecting State shall, at the request of the flag State, release the vessel to the flag State along with full information on the progress and outcome of its investigation.

13. Grein þessi skerðir ekki rétt fánaríkisins til að grípa til allra ráðstafana sem landslög heimila, þ.m.t. að höfða refsímál.

14. Grein þessi á að breyttu breytanda við um uppgöngu á skip og skoðun af hálfu aðildarríkis sem er aðili að veiðistjórnarstofnun eða þátttakandi í veiðistjórnarfyrrkomulagi á undirsvæði eða svæði og hefur augljósa ástæðu til að ætla að fiskiskip er siglir undir fána annars aðildarríkis hafi tekið þátt í athöfnum, sem fara í bága við viðkomandi verndunar- og stjórnunarráðstafanir er getið er í 1. tölul., á því úthafssvæði sem stofnunin eða fyrrkomulagið nær til, og skipið hefur síðar í sömu veiðiferð farið inn í lögsögu eftirlitsríkisins.

15. Þegar komið hefur verið á öðru kerfi, af hálfu veiðistjórnarstofnunar eða samkvæmt veiðistjórnarfyrrkomulagi á undirsvæði eða svæði, sem fullnægir skyldu aðila að stofnuninni eða þátttakenda í fyrrkomulaginu samkvæmt samningi þessum til að tryggja að farið sé eftir verndunar- og stjórnunarráðstöfunum er stofnunin eða þátttakendur í fyrrkomulaginu hafa ákveðið, geta aðilar að stofnuninni eða þátttakendur í fyrrkomulaginu komið sér saman um að takmarka beitingu 1. tölul. sín á milli að því er varðar verndunar- og stjórnunarráðstafanir sem ákveðnar hafa verið fyrir viðkomandi úthafssvæði.

16. Aðgerðir, sem önnur ríki en fánaríkið grípa til gagnvart skipum er tekið hafa þátt í athöfnum sem fara í bága við verndunar- og stjórnunarráðstafanir fyrir undirsvæði eða svæði, skulu vera í réttu hlutfalli við alvarleika brotsins.

17. Ef rökstuddur grunur leikur á því að fiskiskip á úthafinu sé án þjóðernis er ríki heimilt að láta fara um borð í skipið og skoða það. Ef sannanir réttlæta getur ríkið gripið til viðeigandi aðgerða samkvæmt þjóðarétti.

18. Ríki skulu bera ábyrgð á skaða eða tjóni sem rekja má til þeirra og leiðir af aðgerðum samkvæmt þessari grein þegar þessar aðgerðir eru ólöglegar eða ganga lengra en réttmæt þörf er á, með tilliti til fyrirliggjandi upplýsinga, til að hrinda ákvæðum þessarar greinar í framkvæmd.

13. This article is without prejudice to the right of the flag State to take any measures, including proceedings to impose penalties, according to its laws.

14. This article applies *mutatis mutandis* to boarding and inspection by a State Party which is a member of a subregional or regional fisheries management organization or a participant in a subregional or regional fisheries management arrangement and which has clear grounds for believing that a fishing vessel flying the flag of another State Party has engaged in any activity contrary to relevant conservation and management measures referred to in paragraph 1 in the high seas area covered by such organization or arrangement, and such vessel has subsequently, during the same fishing trip, entered into an area under the national jurisdiction of the inspecting State.

15. Where a subregional or regional fisheries management organization or arrangement has established an alternative mechanism which effectively discharges the obligation under this Agreement of its members or participants to ensure compliance with the conservation and management measures established by the organization or arrangement, members of such organization or participants in such arrangement may agree to limit the application of paragraph 1 as between themselves in respect of the conservation and management measures which have been established in the relevant high seas area.

16. Action taken by States other than the flag State in respect of vessels having engaged in activities contrary to subregional or regional conservation and management measures shall be proportionate to the seriousness of the violation.

17. Where there are reasonable grounds for suspecting that a fishing vessel on the high seas is without nationality, a State may board and inspect the vessel. Where evidence so warrants, the State may take such action as may be appropriate in accordance with international law.

18. States shall be liable for damage or loss attributable to them arising from action taken pursuant to this article when such action is unlawful or exceeds that reasonably required in the light of available information to implement the provisions of this article.

22. gr.

Grundvallarreglur um uppgöngu á skip og skoðun samkvæmt 21. gr.

1. Eftirlitsríkið skal sjá til þess að löggiltir eftirlitsmenn þess:

a) sýni skipstjóra skilríki og láti í té endurrit texta viðeigandi verndunar- og stjórnunar-ráðstafana eða þeirra reglna sem gilda samkvæmt þessum ráðstöfunum á því úthafssvæði sem um er að ræða;

b) sendi fánaríkinu tilkynningu þegar farið er um borð í skip og skoðun framkvæmd;

c) hindri ekki að skipstjórinn hafi samband við yfirvöld fánaríkisins meðan á uppgöngu á skip og skoðun stendur;

d) láti skipstjóranum og yfirvöldum fánaríkisins í té endurrit skýrslu um uppgönguna á skipið og skoðunina þar sem fram koma mótmæli eða yfirlýsingar sem skipstjórinn óskar að getið verði í skýrslunni;

e) yfirgefi skipið þegar að lokinni skoðun finni þeir engar sannanir um alvarlegt brot; og

f) forðist valdbeitingu nema þegar og í þeim mæli sem nauðsynlegt er til að tryggja öryggi eftirlitsmannanna og ef þeir eru hindraðir við framkvæmd skyldustarfa sinna. Ekki skal beita meira valdi en réttmæt þörf er á miðað við aðstæður.

2. Löggiltum eftirlitsmönnum eftirlitsríkis skal heimilt að skoða skipið, leyfi þess, veiðarfæri, tækjabúnað, skrár, aðstöðu um borð, afla og fiskafurðir og öll skjöl sem máli skipta og nauðsynleg eru til að ganga úr skugga um hvort farið sé eftir viðeigandi verndunar- og stjórnunarráðstöfunum.

3. Fánaríkið skal sjá til þess að skipstjórar:

a) samþykki og geri eftirlitsmönnum kleift að koma um borð í skip með skjótum og öruggum hætti;

b) starfi með og aðstoði við skoðun skipsins sem fram fer samkvæmt þessum reglum;

c) hindri ekki eftirlitsmenn, ógni þeim eða trufla þá við framkvæmd skyldustarfa þeirra;

d) leyfi eftirlitsmönnum að hafa samband við yfirvöld fánaríkisins og eftirlitsríkisins meðan á uppgöngu á skip og skoðun stendur;

e) sjái eftirlitsmönnum fyrir hæfilegri aðstöðu, þ.á m. fæði og vistarverum þar sem við á; og

Article 22

Basic procedures for boarding and inspection pursuant to article 21

1. The inspecting State shall ensure that its duly authorized inspectors:

(a) present credentials to the master of the vessel and produce a copy of the text of the relevant conservation and management measures or rules and regulations in force in the high seas area in question pursuant to those measures;

(b) initiate notice to the flag State at the time of the boarding and inspection;

(c) do not interfere with the master's ability to communicate with the authorities of the flag State during the boarding and inspection;

(d) provide a copy of a report on the boarding and inspection to the master and to the authorities of the flag State, noting therein any objection or statement which the master wishes to have included in the report;

(e) promptly leave the vessel following completion of the inspection if they find no evidence of a serious violation; and

(f) avoid the use of force except when and to the degree necessary to ensure the safety of the inspectors and where the inspectors are obstructed in the execution of their duties. The degree of force used shall not exceed that reasonably required in the circumstances.

2. The duly authorized inspectors of an inspecting State shall have the authority to inspect the vessel, its licence, gear, equipment, records, facilities, fish and fish products and any relevant documents necessary to verify compliance with the relevant conservation and management measures.

3. The flag State shall ensure that vessel masters:

(a) accept and facilitate prompt and safe boarding by the inspectors;

(b) cooperate with and assist in the inspection of the vessel conducted pursuant to these procedures;

(c) do not obstruct, intimidate or interfere with the inspectors in the performance of their duties;

(d) allow the inspectors to communicate with the authorities of the flag State and the inspecting State during the boarding and inspection;

(e) provide reasonable facilities, including, where appropriate, food and accommodation, to the inspectors; and

f) geri eftirlitsmönnum kleift að fara örugglega frá borði.

4. Neiti skipstjóri að samþykkja uppgöngu á skip og skoðun samkvæmt þessari grein og 21. gr. skal fánaríkið, nema við aðstæður þar sem nauðsynlegt er samkvæmt almennt viðurkenndum alþjóðlegum reglum og starfsháttum um öryggi á sjó að fresta uppgöngu á skipið og skoðun, skipa skipstjóranum að gangast þegar í stað undir uppgöngu á skipið og skoðun og skal, hlýði skipstjórinn ekki skipuninni, svipta skipið veiðileyfi og skipa því að snúa þegar í stað til hafnar. Fánaríkið skal tilkynna eftirlitsríkinu til hvaða aðgerða það hefur gripið við þær aðstæður sem getið er í þessum tölulið.

23. gr.

Ráðstafanir gerðar af hafnríki.

1. Hafnríki er rétt og skylt að gera ráðstafanir samkvæmt þjóðarétti til að auka áhrif verndunar- og stjórnunarráðstafana sem samþykktar hafa verið fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn. Hafnríki ber að gæta þess að slíkar ráðstafanir mismuni ekki skipum neinna ríkja, hvorki í orði né á borði.

2. Hafnríki er m.a. heimilt að skoða skjöl, veiðarfæri og afla um borð í fiskiskipum þegar slík skip eru ótilneydd í höfnum þess eða á stöðvum undan ströndum þess.

3. Ríki geta sett reglur sem heimila viðeigandi yfirvöldum þeirra að banna löndun og umskipun ef sýnt hefur verið fram á að aflinn hefur verið veiddur með þeim hætti er grefur undan áhrifum verndunar- og stjórnunarráðstafana sem samþykktar hafa verið fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn, á úthafinu.

4. Ekkert í þessari grein hefur áhrif á beitingu ríkja á fullveldisrétti sínum að þjóðarétti yfir höfnum á yfirráðasvæði sínu.

VII. HLUTI Þarfir þróunarríkja.

24. gr.

Viðurkenning á sérþörfum þróunarríkja.

1. Ríki skulu viðurkenna að fullu sérþarfir þróunarríkja að því er varðar verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna, stjórnun veiða úr þeim og þróun slíkra veiða. Í þessu skyni skulu ríki veita þróunarríkjum aðstoð, annaðhvort beint eða fyrir

(f) facilitate safe disembarkation by the inspectors.

4. In the event that the master of a vessel refuses to accept boarding and inspection in accordance with this article and article 21, the flag State shall, except in circumstances where, in accordance with generally accepted international regulations, procedures and practices relating to safety at sea, it is necessary to delay the boarding and inspection, direct the master of the vessel to submit immediately to boarding and inspection and, if the master does not comply with such direction, shall suspend the vessel's authorization to fish and order the vessel to return immediately to port. The flag State shall advise the inspecting State of the action it has taken when the circumstances referred to in this paragraph arise.

Article 23

Measures taken by a port State

1. A port State has the right and the duty to take measures, in accordance with international law, to promote the effectiveness of subregional, regional and global conservation and management measures. When taking such measures a port State shall not discriminate in form or in fact against the vessels of any State.

2. A port State may, *inter alia*, inspect documents, fishing gear and catch on board fishing vessels, when such vessels are voluntarily in its ports or at its offshore terminals.

3. States may adopt regulations empowering the relevant national authorities to prohibit landings and transshipments where it has been established that the catch has been taken in a manner which undermines the effectiveness of subregional, regional or global conservation and management measures on the high seas.

4. Nothing in this article affects the exercise by States of their sovereignty over ports in their territory in accordance with international law.

PART VII Requirements of developing States

Article 24

Recognition of the special requirements of developing States

1. States shall give full recognition to the special requirements of developing States in relation to conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and development of fisheries for such

milligöngu Þróunarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna og annarra sérstofnana, Alþjóðáumhverfisfjármögnunarsjóðsins, Nefndar Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og annarra viðeigandi alþjóðlegra og svæðisbundinna stofnana og nefnda.

2. Þegar ríki rækja skyldu sína til að starfa saman að því að ákveða verndunar- og stjórnanarráðstafanir vegna deilistofna og víðförla fiskstofna skulu þau taka tillit til sérþarfa þróunarríkja, einkum:

a) viðkvæmrar stöðu þróunarríkja sem háð eru hagnýtingu lifandi auðlinda hafsins, m.a. til að fullnægja næringarþörf íbúa þeirra eða hluta þeirra;

b) nauðsynjar þess að raska ekki eða hindra sjálfsþurftarveiðar, veiðar sem eru smáar í sniðum, óvélvæddar veiðar og veiðar fiskikvenna eða veiðar frumbyggja í þróunarríkjum, einkum smáum eyríkjum; og

c) nauðsynjar þess að tryggja að þessar ráðstafanir leiði ekki beint eða óbeint til þess að lagðar séu óhóflegar byrðar á þróunarríki vegna verndunaraðgerða.

25. gr.

Form samstarfs við þróunarríki.

1. Ríki skulu starfa saman, annaðhvort beint eða á vettvangi stofnana sem ná til undirsvæða, svæða eða heimsins, að því að:

a) auka getu þróunarríkja, einkum þeirra sem vanþróuðust eru og smárra eyríkja, til að vernda deilistofna og víðförla fiskstofna, stjórna veiðum úr þeim og þróa þeirra eigin veiðar úr þessum stofnum;

b) aðstoða þróunarríki, einkum þau sem vanþróuðust eru og smá eyríki, til að gera þeim kleift að taka þátt í veiðum úr þessum stofnum á úthafinu, þ.á m. greiða fyrir aðgangi að slíkum veiðum, samanber þó 5. og 11. gr.; og

c) greiða fyrir aðild þróunarríkja að veiðistjórnarstofnunum og þátttöku þeirra í veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæðum og svæðum.

stocks. To this end, States shall, either directly or through the United Nations Development Programme, the Food and Agriculture Organization of the United Nations and other specialized agencies, the Global Environment Facility, the Commission on Sustainable Development and other appropriate international and regional organizations and bodies, provide assistance to developing States.

2. In giving effect to the duty to cooperate in the establishment of conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, States shall take into account the special requirements of developing States, in particular:

(a) the vulnerability of developing States which are dependent on the exploitation of living marine resources, including for meeting the nutritional requirements of their population or parts thereof;

(b) the need to avoid adverse impacts on, and ensure access to fisheries by, subsistence, small-scale and artisanal fishers and women fishworkers, as well as indigenous people in developing States, particularly small island developing States; and

(c) the need to ensure that such measures do not result in transferring, directly or indirectly, a disproportionate burden of conservation action onto developing States.

Article 25

Forms of cooperation with developing States

1. States shall cooperate, either directly or through subregional, regional or global organizations:

(a) to enhance the ability of developing States, in particular the least-developed among them and small island developing States, to conserve and manage straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and to develop their own fisheries for such stocks;

(b) to assist developing States, in particular the least-developed among them and small island developing States, to enable them to participate in high seas fisheries for such stocks, including facilitating access to such fisheries subject to articles 5 and 11; and

(c) to facilitate the participation of developing States in subregional and regional fisheries management organizations and arrangements.

2. Samstarf við þróunarríki í þeim tilgangi, sem lýst er í þessari grein, skal m.a. fela það í sér að veita fjárhagslega aðstoð, aðstoð varðandi þróun mannaúts, tæknilega aðstoð og ráðgjafarþjónustu og miðla tækni, þ.á m. með samningum um sameiginleg verkefni.

3. Slík aðstoð skal m.a. beinast sérstaklega að:

a) aukinni verndun deilistofna og víðförra fiskstofna og bættri stjórnun veiða úr þeim með gagnasöfnun, gerð gagnaskýrslna og sannpröfun, skiptum og greiningu á veiðigögnum og tengdum upplýsingum;

b) stofnmati og vísindarannsóknnum; og

c) gæslu, eftirliti, hlýðni og framfylgd, þ.á m. þjálfun og fræðslu til að auka staðbundna getu, þróun og fjármögnun innlendra og svæðisbundinna eftirlitskerfa og aðgangi að tækni og tækjum.

26. gr.

Sérstök aðstoð við framkvæmd þessa samnings.

1. Ríki skulu í sameiningu koma upp sérstökum sjóðum til að aðstoða þróunarríki við framkvæmd þessa samnings, m.a. aðstoða þróunarríki við að mæta kostnaði vegna málaferla til lausnar deilumála sem þau eru aðilar að.

2. Ríki og alþjóðastofnanir ættu að aðstoða þróunarríki við að koma á fót nýjum veiðistjórnarstofnunum eða -fyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum, ellegar við að efla stofnanir eða fyrirkomulag sem fyrir er, til verndunar deilistofna og víðförra fiskstofna og stjórnunar veiða úr þeim.

VIII. HLUÐI Friðsamleg lausn deilumála.

27. gr.

Skylða til að leysa deilumál á friðsamlegan hátt.

Ríkjum er skylt að leysa deilumál sín með samningum, rannsókn, miðlun, sáttumleitun, gerðardómi, dómsúrskurði, afnotum svæðisbundinna stofnana eða fyrirkomulags eða með öðrum friðsamlegum aðferðum að eigin vali.

2. Cooperation with developing States for the purposes set out in this article shall include the provision of financial assistance, assistance relating to human resources development, technical assistance, transfer of technology, including through joint venture arrangements, and advisory and consultative services.

3. Such assistance shall, *inter alia*, be directed specifically towards:

(a) improved conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks through collection, reporting, verification, exchange and analysis of fisheries data and related information;

(b) stock assessment and scientific research; and

(c) monitoring, control, surveillance, compliance and enforcement, including training and capacity-building at the local level, development and funding of national and regional observer programmes and access to technology and equipment.

Article 26

Special assistance in the implementation of this Agreement

1. States shall cooperate to establish special funds to assist developing States in the implementation of this Agreement, including assisting developing States to meet the costs involved in any proceedings for the settlement of disputes to which they may be parties.

2. States and international organizations should assist developing States in establishing new subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, or in strengthening existing organizations or arrangements, for the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

PART VIII Peaceful settlement of disputes

Article 27

Obligation to settle disputes by peaceful means

States have the obligation to settle their disputes by negotiation, inquiry, meditation, conciliation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means of their own choice.

28. gr.

Komið í veg fyrir deilumál.

Ríki skulu starfa saman til þess að koma í veg fyrir að deilumál rísi. Í þessu skyni skulu ríki koma sér saman um skilvirkar og skjótar aðferðir við ákvarðanatöku innan veiðistjórnarstofnana og samkvæmt veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum og svæðum og gera þær aðferðir, sem fyrir hendi eru, skilvirkari eftir þörfum.

29. gr.

Deilumál tæknilegs eðlis.

Þegar deilumál varðar efni sem er tæknilegs eðlis geta hlutaðeigandi ríki lagt deilumálið fyrir nefnd sérfræðinga sem þau skipa til að fjalla um þetta tiltekna mál. Nefndin skal ráðfæra sig við hlutaðeigandi ríki og leitast við að leysa deilumálið með skjótum hætti án þess að grípa til bindandi málsmeðferðar til lausnar deilumála.

30. gr.

Málsmeðferð til lausnar deilumála.

1. Ákvæðin um lausn deilumála sem sett eru fram í XV. hluta hafréttarsamningsins gilda að breyttu breytanda um deilumál milli aðildarríkja samnings þessa um túlkun eða beitingu þessa samnings, hvort sem þau eru jafnframt aðilar að hafréttarsamningnum eður ei.

2. Ákvæðin um lausn deilumála sem sett eru fram í XV. hluta hafréttarsamningsins gilda að breyttu breytanda um deilumál milli aðildarríkja samnings þessa um túlkun eða beitingu fiskveiðisamnings fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn um deilistofna eða víðförula fiskstofna sem þau eru aðilar að, m.a. um deilumál um verndun þessara stofna og stjórnun veiða úr þeim, hvort sem þau eru jafnframt aðilar að hafréttarsamningnum eður ei.

3. Sérhver málsmeðferð, sem aðildarríki að samningi þessum og hafréttarsamningnum hefur viðurkennt samkvæmt 287. gr. hafréttarsamningsins, skal gilda um lausn deilumála samkvæmt þessum hluta nema þetta aðildarríki hafi, þegar það undirritaði, fullgilti eða gerðist aðili að samningi þessum eða hvenær sem er eftir það, viðurkennt aðra málsmeðferð samkvæmt 287. gr. til lausnar deilumála samkvæmt þessum hluta.

4. Aðildarríki að samningi þessum sem ekki er aðili að hafréttarsamningnum skal heimilt, þegar það undirritar, fullgildir eða gerist aðili að

Article 28

Prevention of disputes

States shall cooperate in order to prevent disputes. To this end, States shall agree on efficient and expeditious decision-making procedures within subregional and regional fisheries management organizations and arrangements and shall strengthen existing decision-making procedures as necessary.

Article 29

Disputes of a technical nature

Where a dispute concerns a matter of a technical nature, the States concerned may refer the dispute to an ad hoc expert panel established by them. The panel shall confer with the States concerned and shall endeavour to resolve the dispute expeditiously without recourse to binding procedures for the settlement of disputes.

Article 30

Procedures for the settlement of disputes

1. The provisions relating to the settlement of disputes set out in Part XV of the Convention apply *mutatis mutandis* to any dispute between States Parties to this Agreement concerning the interpretation or application of this Agreement, whether or not they are also Parties to the Convention.

2. The provisions relating to the settlement of disputes set out in Part XV of the Convention apply *mutatis mutandis* to any dispute between States Parties to this Agreement concerning the interpretation or application of a subregional, regional or global fisheries agreement relating to straddling fish stocks or highly migratory fish stocks to which they are parties, including any dispute concerning the conservation and management of such stocks, whether or not they are also Parties to the Convention.

3. Any procedure accepted by a State Party to this Agreement and the Convention pursuant to article 287 of the Convention shall apply to the settlement of disputes under this Part, unless that State Party, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, has accepted another procedure pursuant to article 287 for the settlement of disputes under this Part.

4. A State Party to this Agreement which is not a Party to the Convention, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, or at

samningi þessum eða hvenær sem er eftir það, að velja með skriflegri yfirlýsingu eina eða fleiri þeirra aðferða, sem lýst er í 1. tölul. 287. gr. hafréttarsamningsins, til lausnar deilumála samkvæmt þessum hluta. Ákvæði 287. gr. skulu gilda um slíka yfirlýsingu svo og um öll deilumál sem slíkt ríki er aðili að og gildandi yfirlýsing nær ekki til. Að því er varðar sátt og gerð samkvæmt V., VII. og VIII. viðauka við hafréttarsamninginn skal slíku ríki heimilt að tilnefna sáttarmenn, gerðarmenn og sérfræðinga, sem bæta skal við í skrár þær sem getið er í 2. gr. V. viðauka, 2. gr. VII. viðauka og 2. gr. VIII. viðauka, fyrir lausn deilumála samkvæmt þessum hluta.

5. Dómstóll eða dómur sem deilumál hefur verið lagt fyrir samkvæmt þessum hluta skal beita viðeigandi ákvæðum hafréttarsamningsins, samnings þessa og annarra viðeigandi fiskveiðisamninga fyrir undirsvæði, svæði eða heiminn, svo og almennt viðurkenndum reglum um verndun lifandi auðlinda hafsins og stjórnun veiða á þeim og öðrum reglum þjóðaréttar sem ekki eru ósambýðanlegar hafréttarsamningnum, með það fyrir augum að tryggja verndun viðkomandi deilistofna og víðförla fiskstofna.

31. gr.

Ráðstafanir til bráðabirgða.

1. Meðan reynt er að leysa deilumál samkvæmt þessum hluta skulu aðilar deilumálsins gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma á nothæfu fyrirkomulagi til bráðabirgða.

2. Með fyrirvara um 290. gr. hafréttarsamningsins getur dómstóllinn eða dómurinn sem deilumálið hefur verið lagt fyrir samkvæmt þessum hluta mælt fyrir um ráðstafanir til bráðabirgða sem hann telur viðeigandi miðað við aðstæður til að vernda réttindi aðila deilumálsins hvers um sig eða til að koma í veg fyrir skaða á viðkomandi stofnum, svo og við þær aðstæður sem getið er í 5. tölul. 7. gr. og 2. tölul. 16. gr.

3. Aðildarríki að samningi þessum sem er ekki aðili að hafréttarsamningnum getur lýst því yfir að þrátt fyrir 5. tölul. 290. gr. hafréttarsamningsins skuli Alþjóðlega hafréttardóminum ekki heimilt að mæla fyrir um ráðstafanir til bráðabirgða, breyta þeim eða afturkalla þær án samþykkis þess ríkis.

any time thereafter, shall be free to choose, by means of a written declaration, one or more of the means set out in article 287, paragraph 1, of the Convention for the settlement of disputes under this Part. Article 287 shall apply to such a declaration, as well as to any dispute to which such State is a party which is not covered by a declaration in force. For the purposes of conciliation and arbitration in accordance with Annexes V, VII and VIII to the Convention, such State shall be entitled to nominate conciliators, arbitrators and experts to be included in the lists referred to in Annex V, article 2, Annex VII, article 2, and Annex VIII, article 2, for the settlement of disputes under this Part.

5. Any court or tribunal to which a dispute has been submitted under this Part shall apply the relevant provisions of the Convention, of this Agreement and of any relevant subregional, regional or global fisheries agreement, as well as generally accepted standards for the conservation and management of living marine resources and other rules of international law not incompatible with the Convention, with a view to ensuring the conservation of the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks concerned.

Article 31

Provisional measures

1. Pending the settlement of a dispute in accordance with this Part, the parties to the dispute shall make every effort to enter into provisional arrangements of a practical nature.

2. Without prejudice to article 290 of the Convention, the court or tribunal to which the dispute has been submitted under this Part may prescribe any provisional measures which it considers appropriate under the circumstances to preserve the respective rights of the parties to the dispute or to prevent damage to the stocks in question, as well as in the circumstances referred to in article 7, paragraph 5, and article 16, paragraph 2.

3. A State Party to this Agreement which is not a Party to the Convention may declare that, notwithstanding article 290, paragraph 5, of the Convention, the International Tribunal for the Law of the Sea shall not be entitled to prescribe, modify or revoke provisional measures without the agreement of such State.

32. gr.

Takmarkanir á gildissviði málsmeðferðar til lausnar deilumála.

Ákvæði 3. tölul. 297. gr. hafréttarsamningsins ná einnig til samnings þessa.

IX. HLUTI

Ríki sem ekki eru aðilar að samningi þessum.

33. gr.

Ríki sem ekki eru aðilar að samningi þessum.

1. Aðildarríki skulu hvetja ríki sem ekki eru aðilar að samningi þessum til að gerast aðilar að honum og til að setja lög og reglur í samræmi við ákvæði hans.

2. Aðildarríki skulu gera ráðstafanir í samræmi við samning þennan og þjóðarétt til að hindra skip er sigla undir fána ríkja sem ekki eru aðilar að samningi þessum í að gera nokkuð það sem grefur undan virkri framkvæmd samningsins.

X. HLUTI

Trúnaður og misbeiting réttinda.

34. gr.

Trúnaður og misbeiting réttinda.

Aðildarríki skulu rækja skyldur sínar samkvæmt samningi þessum af trúnaði og beita réttindunum sem viðurkennd eru í samningi þessum þannig að ekki komi til misbeitingar réttar.

XI. HLUTI

Skylda og ábyrgð.

35. gr.

Skylda og ábyrgð.

Aðildarríki bera ábyrgð samkvæmt þjóðarétti vegna skaða eða tjóns sem samningur þessi nær til og rekja má til þeirra.

XII. HLUTI

Endurskoðunarráðstefna.

36. gr.

Endurskoðunarráðstefna.

1. Þegar fjögur ár eru liðin frá gildistöku-degi samnings þessa skal aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna boða til ráðstefnu með það fyrir augum að meta árangur samnings þessa við að tryggja verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim. Aðalframkvæmdastjórinn skal bjóða til ráðstefnunnar öllum aðildarríkjum og þeim ríkjum og aðilum sem heimilt er að gerast aðilar að samningnum, svo og þeim milliríkjastofnunum og félagasam-

Article 32

Limitations on applicability of procedures for the settlement of disputes

Article 297, paragraph 3, of the Convention applies also to this Agreement.

PART IX

Non-parties to this Agreement

Article 33

Non-parties to this Agreement

1. States Parties shall encourage non-parties to this Agreement to become parties thereto and to adopt laws and regulations consistent with its provisions.

2. States Parties shall take measures consistent with this Agreement and international law to deter the activities of vessels flying the flag of non-parties which undermine the effective implementation of this Agreement.

PART X

Good faith and abuse of rights

Article 34

Good faith and abuse of rights

States Parties shall fulfil in good faith the obligations assumed under this Agreement and shall exercise the rights recognized in this Agreement in a manner which would not constitute an abuse of right.

PART XI

Responsibility and liability

Article 35

Responsibility and liability

States Parties are liable in accordance with international law for damage or loss attributable to them in regard to this Agreement.

PART XII

Review conference

Article 36

Review conference

1. Four years after the date of entry into force of this Agreement, the Secretary-General of the United Nations shall convene a conference with a view to assessing the effectiveness of this Agreement in securing the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. The Secretary-General shall invite to the conference all States Parties and those States and entities which are entitled to become parties to this Agreement as

tökum sem eiga rétt til þátttöku sem áheyrnar- aðilar.

2. Ráðstefnan skal endurskoða og meta þann árangur sem náðst hefur með samningi þessum og, ef þörf krefur, gera tillögur um hvernig styrkja megi samningsákvæðin sjálf og aðferðirnar við framkvæmd þeirra til þess að taka betur á óleystum vandamálum við verndun deilistofna og víðförla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim.

XIII. HLUTI Lokaákvæði.

37. gr.

Undirritun.

Öllum ríkjum og þeim aðilum, sem getið er í b-lið 2. tölul. 1. gr., skal heimilt að undirrita samning þennan og skal hann liggja frammi til undirritunar um 12 mánaða skeið frá og með 4. desember 1995 í aðalstöðvum Sameinuðu þjóðanna.

38. gr.

Fullgilding.

Samningur þessi er háður fullgildingu ríkja og aðilanna sem getið er í b-lið 2. tölul. 1. gr. Fullgildingarskjölum skal koma í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

39. gr.

Aðild.

Ríkjum og aðilunum sem getið er í b-lið 2. tölul. 1. gr. skal heimilt að gerast aðilar að samningi þessum. Aðildarskjölum skal koma í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna.

40. gr.

Gildistaka.

1. Samningur þessi skal ganga í gildi 30 dögum eftir þann dag er þrítugasta fullgildingar- eða aðildarskjalinu hefur verið komið í vörslu.

2. Gagnvart sérhverju ríki eða aðila, sem fullgildir eða gerist aðili að samningi þessum eftir að þrítugasta fullgildingar- eða aðildarskjalinu hefur verið komið í vörslu, skal samningurinn ganga í gildi á þrítugasta degi eftir að fullgildingar- eða aðildarskjali þess hefur verið komið í vörslu.

well as those intergovernmental and non-governmental organizations entitled to participate as observers.

2. The conference shall review and assess the adequacy of the provisions of this Agreement and, if necessary, propose means of strengthening the substance and methods of implementation of those provisions in order better to address any continuing problems in the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

PART XIII Final provisions

Article 37

Signature

This Agreement shall be open for signature by all States and the other entities referred to in article 1, paragraph 2(b), and shall remain open for signature at United Nations Headquarters for twelve months from the fourth of December 1995.

Article 38

Ratification

This Agreement is subject to ratification by States and the other entities referred to in article 1, paragraph 2(b). The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 39

Accession

This Agreement shall remain open for accession by States and the other entities referred to in article 1, paragraph 2(b). The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 40

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force 30 days after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification or accession.

2. For each State or entity which ratifies the Agreement or accedes thereto after the deposit of the thirtieth instrument of ratification or accession, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the deposit of its instrument of ratification or accession.

41. gr.

Beiting til bráðabirgða.

1. Samningi þessum skal beitt til bráðabirgða af ríki eða aðila sem samþykkir það og tilkynnir vörsluaðilanum um það skriflega. Slík beiting til bráðabirgða skal koma til framkvæmda frá og með móttökudegi tilkynningarinnar.

2. Beitingu samningsins til bráðabirgða af hálfu ríkis eða aðila skal lokið þegar hann gengur í gildi gagnvart ríkinu eða aðilanum ell-egar þegar ríkið eða aðilinn hefur tilkynnt vörsluaðilanum skriflega um áform þess eða hans um að hætta að beita samningnum til bráðabirgða.

42. gr.

Fyrirvarar og undantekningar.

Ekki má gera nokkra fyrirvara við né undantekningar frá samningi þessum.

43. gr.

Yfirlýsingar og athugasemdir.

Ákvæði 42. gr. er því ekki til fyrirstöðu að ríki eða aðili, þegar það eða hann undirritar, fullgildir eða gerist aðili að samningi þessum, gefi yfirlýsingar eða geri athugasemdir hversu svo sem þær eru orðaðar eða kallaðar, m.a. í því skyni að samræma lög og reglur sínar ákvæðum samnings þessa, enda sé þessum yfirlýsingum eða athugasemdum ekki ætlað að girða fyrir né breyta réttaráhrifum ákvæða samningsins þegar þeim er beitt gagnvart því ríki eða þeim aðila.

44. gr.

Tengsl við aðra samninga.

1. Samningur þessi skal ekki breyta réttindum og skyldum aðildarríkja er eiga rætur að rekja til annarra samninga sem eru í samræmi við samning þennan og hafa ekki áhrif á beitingu annarra aðildarríkja á réttindum sínum eða rækslu þeirra á skyldum sínum samkvæmt samningi þessum.

2. Tvö eða fleiri aðildarríki mega gera samninga sem breyta eða fresta framkvæmd ákvæða samnings þessa og gilda einvörðungu í samskiptum þeirra á milli, með þeim skilyrðum að þessir samningar snerti ekki ákvæði ef talmörkun þeirra er ósamrýmanleg virkri framkvæmd marks og miðs samnings þessa, enn fremur að þessir samningar skuli ekki hafa áhrif á beitingu grundvallarreglnanna sem hann hefur

Article 41

Provisional application

1. This Agreement shall be applied provisionally by a State or entity which consents to its provisional application by so notifying the depositary in writing. Such provisional application shall become effective from the date of receipt of the notification.

2. Provisional application by a State or entity shall terminate upon the entry into force of this Agreement for that State or entity or upon notification by that State or entity to the depositary in writing of its intention to terminate provisional application.

Article 42

Reservations and exceptions

No reservations or exceptions may be made to this Agreement.

Article 43

Declarations and statements

Article 42 does not preclude a State or entity, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, *inter alia*, to the harmonization of its laws and regulations with the provisions of this Agreement, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effect of the provisions of this Agreement in their application to that State or entity.

Article 44

Relation to other agreements

1. This Agreement shall not alter the rights and obligations of States Parties which arise from other agreements compatible with this Agreement and which do not affect the enjoyment by other States Parties of their rights or the performance of their obligations under this Agreement.

2. Two or more States Parties may conclude agreements modifying or suspending the operation of provisions of this Agreement, applicable solely to the relations between them, provided that such agreements do not relate to a provision derogation from which is incompatible with the effective execution of the object and purpose of this Agreement, and provided further that such agreements shall not affect the application of the basic principles embodied

að geyma og að ákvæði þessara samninga hafi ekki áhrif á beitingu annarra aðildarríkja á réttindum sínum eða rækslu þeirra á skyldum sínum samkvæmt samningi þessum.

3. Ef aðildarríki hyggjast gera samning sem getið er í 2. tölul. skulu þau fyrir milligöngu vörsluaðila samnings þessa tilkynna hinum aðildarríkjunum þá ætlun sína að gera samninginn, svo og breytinguna eða frestunina sem hann kveður á um.

45. gr. Breyting.

1. Aðildarríki getur með skriflegri orðsendingu sem stíluð er á aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna gert tillögur um breytingar á samningi þessum og borið fram beiðni um boðun ráðstefnu til að athuga þessar breytingartillögur. Aðalframkvæmdastjórinn skal dreifa þessari orðsendingu til allra aðildarríkja. Ef eigi minna en helmingur aðildarríkjanna svarar beiðninni jákvætt innan sex mánaða frá dreifingardegi orðsendingarinnar skal aðalframkvæmdastjórinn boða til ráðstefnunnar.

2. Beita skal sömu aðferð við ákvarðanatöku á breytingaráðstefnunni sem boðað er til samkvæmt 1. tölul. og beitt var á ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um deilistofna og víðförula fiskstofna, nema ráðstefnan ákveði annað. Ráðstefnan ætti að gera allt sem í hennar valdi stendur til að ná samkomulagi um breytingar samhljóða og ætti engin atkvæðagreiðsla að fara fram um þær fyrir en reynt hefur verið til þrautar að taka samhljóða ákvörðun.

3. Þegar breytingar á samningi þessum hafa verið samþykktar skulu þær liggja frammi til undirritunar af hálfu aðildarríkja um 12 mánaða skeið frá samþykktardegi í aðalstöðvum Sameinuðu þjóðanna, nema kveðið sé á um annað í breytingunni sjálfri.

4. Ákvæði 38., 39., 47. og 50. gr. gilda um allar breytingar á samningi þessum.

5. Breytingar á samningi þessum skulu ganga í gildi gagnvart aðildarríkjunum, sem fullgilda þær eða gerast aðilar að þeim, á þrítugasta degi eftir að tveir þriðju hlutar aðildarríkjanna hafa komið fullgildingar- eða aðildarskjölum í vörslu. Eftir það skal breytingin, gagnvart sérhverju aðildarríki sem fullgildir eða gerist aðili að breytingu eftir að tilskildum fjölda þessara skjala hefur verið komið í vörslu, ganga í gildi á þrítugasta degi eftir að fullgildingar- eða aðildarskjali þess hefur verið komið í vörslu.

herein, and that the provisions of such agreements do not affect the enjoyment by other States Parties of their rights or the performance of their obligations under this Agreement.

3. States Parties intending to conclude an agreement referred to in paragraph 2 shall notify the other States Parties through the depositary of this Agreement of their intention to conclude the agreement and of the modification or suspension for which it provides.

Article 45 Amendment

1. A State Party may, by written communication addressed to the Secretary-General of the United Nations, propose amendments to this Agreement and request the convening of a conference to consider such proposed amendments. The Secretary-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the States Parties reply favourably to the request, the Secretary-General shall convene the conference.

2. The decision-making procedure applicable at the amendment conference convened pursuant to paragraph 1 shall be the same as that applicable at the United Nations Conference on Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks, unless otherwise decided by the conference. The conference should make every effort to reach agreement on any amendments by way of consensus and there should be no voting on them until all efforts at consensus have been exhausted.

3. Once adopted, amendments to this Agreement shall be open for signature at United Nations Headquarters by States Parties for twelve months from the date of adoption, unless otherwise provided in the amendment itself.

4. Articles 38, 39, 47 and 50 apply to all amendments to this Agreement.

5. Amendments to this Agreement shall enter into force for the States Parties ratifying or acceding to them on the thirtieth day following the deposit of instruments of ratification or accession by two thirds of the States Parties. Thereafter, for each State Party ratifying or acceding to an amendment after the deposit of the required number of such instruments, the amendment shall enter into force on the thirtieth day following the deposit of its instrument of ratification or accession.

6. Breyting getur kveðið á um að færri eða fleiri þurfi að fullgilda hana eða gerast aðilar að henni til þess að hún gangi í gildi en krafist er í þessari grein.

7. Ríki sem verður aðili að samningi þessum eftir gildistöku breytinga samkvæmt 5. tölul. skal, nema það lýsi vilja til annars:

a) teljast aðili að samningi þessum eins og honum hefur verið þannig breytt; og

b) teljast aðili að óbreyttum samningnum gagnvart aðildarríki sem er ekki bundið af breytingunni.

46. gr.

Uppsögn.

1. Aðildarríki getur með skriflegri tilkynningu sem stíluð er á aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna sagt samningi þessum upp og getur fært fram rök sín. Misbrestur á að færa fram rök skal ekki hafa áhrif á gildi uppsagnarinnar. Uppsögnin skal öðlast gildi einu ári eftir móttökudag tilkynningarinnar, nema síðari dagur sé tiltekinn í tilkynningunni.

2. Uppsögnin skal ekki að nokkru leyti hafa áhrif á skyldu aðildarríkis til að standa við sérhverja skuldbindingu sem samningur þessi geymir ákvæði um og mundi hvíla á því samkvæmt þjóðarétti án tillits til samnings þessa.

47. gr.

Þátttaka alþjóðastofnana.

1. Í tilvikum þar sem alþjóðastofnun sem getið er í 1. gr. IX. viðauka við hafréttarsamninginn hefur ekki vald í öllum málum innan ramma samnings þessa, skal IX. viðauki við hafréttarsamninginn gilda að breyttu breytanda um þátttöku þessarar alþjóðastofnunar í samningi þessum, nema hvað eftirfarandi ákvæði þessa viðauka skulu ekki gilda:

a) fyrsti málslíður 2. gr.; og

b) 1. tölul. 3. gr.

2. Í tilvikum þar sem alþjóðastofnun sem getið er í 1. gr. IX. viðauka við hafréttarsamninginn hefur vald í öllum málum innan ramma samnings þessa, skulu eftirfarandi ákvæði gilda um þátttöku þessarar alþjóðastofnunar í samningi þessum:

a) þegar alþjóðastofnunin undirritar samninginn eða verður aðili að honum skal hún gefa yfirlýsingu þar sem fram kemur:

6. An amendment may provide that a smaller or a larger number of ratifications or accessions shall be required for its entry into force than are required by this article.

7. A State which becomes a Party to this Agreement after the entry into force of amendments in accordance with paragraph 5 shall, failing an expression of a different intention by that State:

(a) be considered as a Party to this Agreement as so amended; and

(b) be considered as a Party to the unamended Agreement in relation to any State Party not bound by the amendment.

Article 46

Denunciation

1. A State Party may, by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, denounce this Agreement and may indicate its reasons. Failure to indicate reasons shall not affect the validity of the denunciation. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.

2. The denunciation shall not in any way affect the duty of any State Party to fulfil any obligation embodied in this Agreement to which it would be subject under international law independently of this Agreement.

Article 47

Participation by international organizations

1. In cases where an international organization referred to in Annex IX, article 1, of the Convention does not have competence over all the matters governed by this Agreement, Annex IX to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to participation by such international organization in this Agreement, except that the following provisions of that Annex shall not apply:

(a) article 2, first sentence; and

(b) article 3, paragraph 1.

2. In cases where an international organization referred to in Annex IX, article 1, of the Convention has competence over all the matters governed by this Agreement, the following provisions shall apply to participation by such international organization in this Agreement:

(a) at the time of signature or accession, such international organization shall make a declaration stating:

i) að hún hafi vald í öllum málum innan ramma samnings þessa;

ii) að aðildarríki hennar skuli af þessari ástæðu ekki verða aðilar að samningi þessum nema að því er varðar þau yfirráðasvæði þeirra sem alþjóðastofnunin ber enga ábyrgð á; og

iii) að hún viðurkenni réttindi og skyldur ríkja samkvæmt samningi þessum;

b) þátttaka alþjóðastofnunarinnar skal aldrei veita aðildarríkjum hennar réttindi samkvæmt samningi þessum;

c) ef árekstur verður milli skyldna alþjóðastofnunar samkvæmt samningi þessum og skyldna hennar samkvæmt stofnskrá hennar eða samþykktum sem snerta hana skulu skyldurnar samkvæmt samningi þessum ganga fyrir.

48. gr.

Viðaukar.

1. Viðaukarnir eru óaðskiljanlegur hluti samnings þessa og felur tilvísun til samnings þessa eða einhvers hluta hans í sér tilvísun til viðaukanna sem snerta hann nema skýrt sé kveðið á um annað.

2. Aðildarríkin geta endurskoðað viðaukana öðru hverju. Slík endurskoðun skal byggð á vísindalegum og tæknilegum sjónarmiðum. Þrátt fyrir ákvæði 45. gr. skal endurskoðaður hluti viðauka, ef hann er samþykktur samhljóða á fundi aðildarríkja, felldur inn í samning þennan og skal ganga í gildi á samþykktardegi hans eða öðrum þeim degi sem tiltekinn er í hinum endurskoðaða hluta viðaukans. Ef endurskoðaður hluti viðauka er ekki samþykktur samhljóða á slíkum fundi skulu reglur 45. gr. um breytingar gilda.

49. gr.

Vörsluaðili.

Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal vera vörsluaðili samnings þessa og breytinga á honum eða endurskoðaðra hluta hans.

50. gr.

Fullgildir textar.

Hinn arabíski, enski, franskí, kínverski, rússneski og spænski texti samnings þessa eru jafngildir.

(i) that it has competence over all the matters governed by this Agreement;

(ii) that, for this reason, its member States shall not become States Parties, except in respect of their territories for which the international organization has no responsibility; and

(iii) that it accepts the rights and obligations of States under this Agreement;

(b) participation of such an international organization shall in no case confer any rights under this Agreement on member States of the international organization;

(c) in the event of a conflict between the obligations of an international organization under this Agreement and its obligations under the agreement establishing the international organization or any acts relating to it, the obligations under this Agreement shall prevail.

Article 48

Annexes

1. The Annexes form an integral part of this Agreement and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Agreement or to one of its Parts includes a reference to the Annexes relating thereto.

2. The Annexes may be revised from time to time by States Parties. Such revisions shall be based on scientific and technical considerations. Notwithstanding the provisions of article 45, if a revision to an Annex is adopted by consensus at a meeting of States Parties, it shall be incorporated in this Agreement and shall take effect from the date of its adoption or from such other date as may be specified in the revision. If a revision to an Annex is not adopted by consensus at such a meeting, the amendment procedures set out in article 45 shall apply.

Article 49

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of this Agreement and any amendments or revisions thereto.

Article 50

Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Agreement are equally authentic.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

LAGÐUR FRAM TIL UNDIRRITUNAR í New York hinn 4. desember 1995, í einu frumriti á arabískri, enskri, franskri, kínverskri, rússneskri og spænskri tungu.

I. VIDAUKI
**Staðlaðar kröfur um söfnun
 og dreifingu gagna.**

1. gr.

Almennar reglur.

1. Tímanleg söfnun, samantekt og greining gagna eru grundvallaratriði í árangursríkri verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim. Í þessu skyni er gagna þörf um veiðar úr þessum stofnum á úthafinu og í innlendri lögsögu og ætti að safna þeim og taka þau saman á þann hátt að unnt sé að gera tölfræðilega marktæka gagnagreiningu til verndunar fiskstofna og stjórnunar veiða úr þeim. Gögn þessi skulu m.a. fela í sér tölulegar upplýsingar um afla og veiðisókn og aðrar upplýsingar tengdar veiðum, svo sem gögn tengd skipum og önnur gögn til að staðla mælingu á veiðisókn. Einnig ætti að safna gögnum um aðrar tegundir en sóknartegundir og um tengdar eða háðar tegundir. Sannprófa ætti öll gögn til að tryggja nákvæmni. Gæta ber trúnaðar varðandi gögn sem ekki hafa verið tekin saman í heild. Dreifing slíkra gagna skal háð sömu skilmálum og giltu þegar þau voru lätin í té.

2. Veita skal þróunarríkjum aðstoð, þ.á m. þjálfun og fræðslu svo og fjárhagslega og tæknilega aðstoð, til að byggja upp getu á sviði verndunar lífandi auðlinda hafsins og stjórnunar veiða á þeim. Aðstoðin ætti að beinast að því að auka getu til að safna gögnum og sannprófa þau og koma á eftirlitskerfum, greiningu gagna og rannsóknarverkefnum er auðveldaða stofnmat. Stuðla ætti að því að vísindamenn og fulltrúar stjórnsýslu frá þróunarríkjum taki eins mikinn þátt í verndun deilistofna og víðförulla fiskstofna og stjórnun veiða úr þeim og frekast er unnt.

2. gr.

Reglur um söfnun, samantekt og skipti á gögnum.

Eftirfarandi almennar reglur ætti að hafa í huga þegar ákvarðanir eru teknar um umfang

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

OPENED FOR SIGNATURE at New York, this fourth day of December, one thousand nine hundred and ninety-five, in a single original, in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages.

ANNEX I
**Standard requirements for the collection
 and sharing of data**

Article 1

General principles

1. The timely collection, compilation and analysis of data are fundamental to the effective conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. To this end, data from fisheries for these stocks on the high seas and those in areas under national jurisdiction are required and should be collected and compiled in such a way as to enable statistically meaningful analysis for the purposes of fishery resource conservation and management. These data include catch and fishing effort statistics and other fishery-related information, such as vessel-related and other data for standardizing fishing effort. Data collected should also include information on non-target and associated or dependent species. All data should be verified to ensure accuracy. Confidentiality of non-aggregated data shall be maintained. The dissemination of such data shall be subject to the terms on which they have been provided.

2. Assistance, including training as well as financial and technical assistance, shall be provided to developing States in order to build capacity in the field of conservation and management of living marine resources. Assistance should focus on enhancing capacity to implement data collection and verification, observer programmes, data analysis and research projects supporting stock assessments. The fullest possible involvement of developing State scientists and managers in conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks should be promoted.

Article 2

Principles of data collection, compilation and exchange

The following general principles should be considered in defining the parameters for col-

söfnunar, samantektar og skipta á gögnum um veiðar úr deilistofnum og víðförulum fiskstofnum:

a) ríki ættu að sjá til þess að gögnum um veiðar sé safnað frá skipum er sigla undir fána þeirra, í samræmi við veiðiaðferðir (t.d. úr hverju togi, hverri línulögn, hverju kasti við nótaveiðar, hverri torfu við stangveiðar og dagsafla á toglínu) og með nægilegri nákvæmni til þess að unnt sé að meta stofna á skilvirkan hátt;

b) ríki ættu að sjá til þess að veiðigögn séu sannprófuð á viðeigandi hátt;

c) ríki ættu að taka saman gögn tengd veiðum og önnur vísindaleg stoðgögn og láta þau í té viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendum í viðkomandi veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæði eða svæði, ef það er til staðar, tímanlega og í umsömdu formi. Að öðrum kosti ættu ríki að starfa saman og skiptast á gögnum, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu annarra þeirra samstarfskerfa sem þau kunna að hafa komið sér saman um;

d) ríki ættu að koma sér saman, innan ramma veiðistjórnarstofnana eða -fyrikomulags á undirsvæðum eða svæðum, eða á annan hátt, um hvers konar gögnum skuli safna og í hvaða formi þau skuli látn í té, í samræmi við viðauka þennan og að teknu tilliti til eðlis stofnanna og veiðanna úr þeim á svæðinu. Þessar stofnanir eða þátttakendur í þessu fyrikomulagi ættu að fara þess á leit við ríki sem eru ekki aðilar að stofnunum eða eru ekki þátttakendur í fyrikomulaginu að þau láti í té gögn um veiðar skipa er sigla undir fána þeirra úr viðkomandi stofnum;

e) þessar stofnanir eða þátttakendur í þessu fyrikomulagi skulu taka saman gögn og veita öllum ríkjum er hagsmuna eiga að gæta aðgang að þeim tímanlega og í umsömdu formi samkvæmt skilmálum þeim og skilyrðum sem stofnanirnar eða þátttakendur í fyrikomulaginu hafa sett; og

f) vísindamenn frá fánaríkinu og frá viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendum í viðkomandi veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæði eða svæði ættu að greina gögnin hver fyrir sig eða sameiginlega, eftir því sem við á.

3. gr.

Grundvallargögn um fiskveiðar.

1. Ríki skulu safna og veita viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendum í viðkomandi veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæði eða

lection, compilation and exchange of data from fishing operations for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks:

(a) States should ensure that data are collected from vessels flying their flag on fishing activities according to the operational characteristics of each fishing method (e.g., each individual tow for trawl, each set for long-line and purse-seine, each school fished for pole-and-line and each day fished for troll) and in sufficient detail to facilitate effective stock assessment;

(b) States should ensure that fishery data are verified through an appropriate system;

(c) States should compile fishery-related and other supporting scientific data and provide them in an agreed format and in a timely manner to the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement where one exists. Otherwise, States should cooperate to exchange data either directly or through such other cooperative mechanisms as may be agreed among them;

(d) States should agree, within the framework of subregional or regional fisheries management organizations or arrangements, or otherwise, on the specification of data and the format in which they are to be provided, in accordance with this Annex and taking into account the nature of the stocks and the fisheries for those stocks in the region. Such organizations or arrangements should request non-members or non-participants to provide data concerning relevant fishing activities by vessels flying their flag;

(e) such organizations or arrangements shall compile data and make them available in a timely manner and in an agreed format to all interested States under the terms and conditions established by the organization or arrangement; and

(f) scientists of the flag State and from the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement should analyze the data separately or jointly, as appropriate.

Article 3

Basic fishery data

1. States shall collect and make available to the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement the

svæði aðgang að eftirfarandi gögnum með nægilegri nákvæmni til að unnt sé að meta stofna með aðferðum sem samþykktar hafa verið:

a) tímarunum af tölulegum upplýsingum um afla og sókn eftir veiðum og flota;

b) heildarafla í fjölda, nafnþyngd eða hvoru tveggja, eftir tegundum (bæði sóknartegundum og öðrum tegundum) eins og við á um hverjar veiðar fyrir sig. [Nafnþyngd er skilgreind af Matvæla- og landbúnaðarstofnun Sameinuðu þjóðanna sem jafngildi lífþyngdar landaðs afla];

c) tölulegum upplýsingum um úrkast, áætluðum ef þörf krefur, í fjölda eða nafnþyngd eftir tegundum, eins og við á um hverjar veiðar fyrir sig;

d) tölulegum upplýsingum um sókn eftir því sem við á um hverja veiðiaðferð fyrir sig; og

e) veiðistað, dagsetningu og tíma að veiðum og öðrum tölulegum upplýsingum um veiðarnar eftir því sem við á.

2. Ríki skulu einnig safna upplýsingum til stuðnings stofnmati, þar sem við á, og láta þær í té viðkomandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendum í viðkomandi veiðistjórnarfyrikomulagi á undirsvæði eða svæði, m.a.:

a) um samsetningu aflans eftir lengd, þyngd og kyni;

b) aðrar líffræðilegar upplýsingar til stuðnings stofnmati, svo sem upplýsingar um aldur, vöxt, nýliðun, dreifingu og um auðkenni stofna; og

c) um aðrar rannsóknir sem máli skipta, þ.á m. um leiðangra til mælinga á fjölda og lífþyngd, mælingar með bergmálsaðferðum, rannsóknir á umhverfisþáttum sem áhrif hafa á stærð stofna og um haffræðilegar og vistfræðilegar rannsóknir.

4. gr.

Gögn og upplýsingar um skip.

1. Ríki ættu að safna eftirfarandi gögnum um skip til þess að unnt sé að staðla samsetningu flota og veiðigetu skipa og bera saman gögn um afla og sókn í hinum mismunandi veiðum:

a) skipaskrárnúmeri, þjóðerni og skráningarhöfn skips;

b) tegund skips;

c) nákvæmri lýsingu á skipi (t.d. byggingarefni, byggingartíma, skráðri lengd, skráðu brúttólestarrými, afli aðalvéla, burðargetu og aðferðum við geymslu á afla); og

following types of data in sufficient detail to facilitate effective stock assessment in accordance with agreed procedures:

(a) time series of catch and effort statistics by fishery and fleet;

(b) total catch in number, nominal weight, or both, by species (both target and non-target) as is appropriate to each fishery. [Nominal weight is defined by the Food and Agriculture Organization of the United Nations as the live-weight equivalent of the landings];

(c) discard statistics, including estimates where necessary, reported as number or nominal weight by species as is appropriate to each fishery;

(d) effort statistics appropriate to each fishing method; and

(e) fishing location, date and time fished and other statistics on fishing operations as appropriate.

2. States shall also collect where appropriate and provide to the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement information to support stock assessment, including:

(a) composition of the catch according to length, weight and sex;

(b) other biological information supporting stock assessments, such as information on age, growth, recruitment, distribution and stock identity; and

(c) other relevant research, including surveys of abundance, biomass surveys, hydro-acoustic surveys, research on environmental factors affecting stock abundance, and oceanographic and ecological studies.

Article 4

Vessel data and information

1. States should collect the following types of vessel-related data for standardizing fleet composition and vessel fishing power and for converting between different measures of effort in the analysis of catch and effort data:

(a) vessel identification, flag and port of registry;

(b) vessel type;

(c) vessel specifications (e.g., material of construction, date built, registered length, gross registered tonnage, power of main engines, hold capacity and catch storage methods); and

d) lýsingu á veiðarfærum (t.d. tegund, tæknilýsingu og stærð).

2. Fánaríkið skal safna upplýsingum um eftirfarandi:

- a) tæki til stjórnar skips og staðarákvörðunar;
- b) fjaraskiptabúnað og alþjóðleg kallmerki; og
- c) stærð áhafnar.

5. gr.

Tilkynningar.

Ríki skal sjá til þess að skip er sigla undir fána þess sendi þeim stjórnvöldum þess sem fara með fiskveiðimál og, ef samist hefur um það, viðeigandi veiðistjórnarstofnun eða þátttakendum í viðeigandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæði eða svæði, dagbókargögn um afla og sókn, m.a. gögn um veiðar á úthafinu, með nægilega stuttu millibili til að fullnægt sé innlendum kröfum og svæðisbundnum og alþjóðlegum skuldbindingum. Þessi gögn skulu, ef þörf krefur, send út um loftskeytastöð, með fjarrita, með bréfsíma eða um gervitungl, eða með öðrum hætti.

6. gr.

Sannpröfun gagna.

Ríki ellegar, ef við á, veiðistjórnarstofnanir eða þátttakendur í veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum ættu að koma á kerfum til að sannprófa veiðigögn, svo sem:

- a) sannpröfun staðarákvörðunar með kerfum fyrir eftirlit með skipum;
- b) vísindalegum eftirlitskerfum til að fylgjast með afla, sókn, samsetningu afla (sóknartegundir og aðrar tegundir) og öðrum þáttum veiðanna;
- c) skýrslugerð um skipaferðir, landanir og umskipanir; og
- d) sýnatöku í höfnum.

7. gr.

Skipti á gögnum.

1. Gögnum sem safnað er af fánaríkjum skal deilt með öðrum fánaríkjum og hlutaðeigandi strandríkjum fyrir milligöngu viðkomandi veiðistjórnarstofnana eða samkvæmt viðkomandi veiðistjórnarfyrirkomulagi á undirsvæðum eða svæðum. Þessar stofnanir eða þátttakendur í þessu fyrirkomulagi skulu taka saman gögn og veita öllum ríkjum er hagsmuna eiga að gæta aðgang að þeim tímanlega og í umsöndu formi samkvæmt þeim

(d) fishing gear description (e.g., types, gear specifications and quantity).

2. The flag State will collect the following information:

- (a) navigation and position fixing aids;
- (b) communication equipment and international radio call sign; and
- (c) crew size.

Article 5

Reporting

A State shall ensure that vessels flying its flag send to its national fisheries administration and, where agreed, to the relevant subregional or regional fisheries management organization or arrangement, logbook data on catch and effort, including data on fishing operations on the high seas, at sufficiently frequent intervals to meet national requirements and regional and international obligations. Such data shall be transmitted, where necessary, by radio, telex, facsimile or satellite transmission or by other means.

Article 6

Data verification

States or, as appropriate, subregional or regional fisheries management organizations or arrangements should establish mechanisms for verifying fishery data, such as:

- (a) position verification through vessel monitoring systems;
- (b) scientific observer programmes to monitor catch, effort, catch composition (target and non-target) and other details of fishing operations;
- (c) vessel trip, landing and transshipment reports; and
- (d) port sampling.

Article 7

Data exchange

1. Data collected by flag States must be shared with other flag States and relevant coastal States through appropriate subregional or regional fisheries management organizations or arrangements. Such organizations or arrangements shall compile data and make them available in a timely manner and in an agreed format to all interested States under the terms and conditions established by the organization or

skilmálum og skilyrðum sem sett hafa verið af stofnuninni eða samkvæmt fyrirkomulaginu, en jafnframt gæta trúnaðar varðandi gögn sem ekki hafa verið tekin saman í heild og ættu, að svo miklu leyti sem unnt er, að þróa gagnagrunnskerfi er veita greiðan aðgang að gögnum.

2. Á heimsvísu ætti Matvæla- og landbúnaðarstofnun Sameinuðu þjóðanna að inna af hendi söfnun og dreifingu gagna. Ef ekki er fyrir hendi veiðistjórnarstofnun eða -fyrirkomulag á undirsvæði eða svæði getur fyrrnefnd stofnun einnig gegnt þessu hlutverki á undirsvæðinu eða svæðinu samkvæmt samkomulagi við hlutað-eigandi ríki.

II. VIÐAUKI

Viðmiðunarreglur vegna beitingar varúðarviðmiðunarmarkna til verndunar deilistofna og víðförla fiskstofna og stjórnunar veiða úr þeim.

1. Varúðarviðmiðunarmörk eru áætluð stærð sem fundin hefur verið með viðurkenndri vísindalegri aðferð og svarar til ástands auðlindar og veiða og unnt er að nota sem tæki til stjórnunar fiskveiða.

2. Nota ætti tvenns konar varúðarviðmiðunarmörk: Verndunar- eða takmarkaviðmiðunarmörk og stjórnunar- eða sóknarviðmiðunarmörk. Takmarkaviðmiðunarmörk setja takmörk sem ætlað er að halda nýtingu innan öruggra líf-fræðilegra marka þar sem stofnarnir geta gefið af sér hámarkslangtímaaflla. Sóknarviðmiðunarmörk eru ætluð sem stjórnætaki.

3. Sérstök varúðarviðmiðunarmörk ættu að vera fyrir hvern stofn um sig til þess að mið verði m.a. tekið af viðkomugetu, endurnýjunarhæfni hvers stofns um sig og sérkennum veiða úr stofninum svo og öðrum ástæðum affalla og helstu óvissuþáttum.

4. Stjórnunaráætlanir skulu miða að því að viðhalda nýttum stofnum og, ef þörf krefur, tengdum eða háðum tegundum, við eða koma þeim upp í mörk sem eru í samræmi við áður samþykkt varúðarviðmiðunarmörk. Þessum viðmiðunarmörkum skal beitt til að hrinda í framkvæmd áður samþykktum verndunar- og stjórnunaraðgerðum. Stjórnunaráætlanir skulu m.a. fela í sér ráðstafanir sem unnt er að beita þegar komið er nærri varúðarviðmiðunarmörkum.

5. Veiðistjórnaráætlanir skulu tryggja að hættan á að farið sé fram úr takmarkaviðmiðunarmörkum sé mjög lítil. Ef stofn fellur niður

arrangement, while maintaining confidentiality of non-aggregated data, and should, to the extent feasible, develop database systems which provide efficient access to data.

2. At the global level, collection and dissemination of data should be effected through the Food and Agriculture Organization of the United Nations. Where a subregional or regional fisheries management organization or arrangement does not exist, that organization may also do the same at the subregional or regional level by arrangement with the States concerned.

ANNEX II

Guidelines for the application of precautionary reference points in conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks

1. A precautionary reference point is an estimated value derived through an agreed scientific procedure, which corresponds to the state of the resource and of the fishery, and which can be used as a guide for fisheries management.

2. Two types of precautionary reference points should be used: conservation, or limit, reference points and management, or target, reference points. Limit reference points set boundaries which are intended to constrain harvesting within safe biological limits within which the stocks can produce maximum sustainable yield. Target reference points are intended to meet management objectives.

3. Precautionary reference points should be stock-specific to account, *inter alia*, for the reproductive capacity, the resilience of each stock and the characteristics of fisheries exploiting the stock, as well as other sources of mortality and major sources of uncertainty.

4. Management strategies shall seek to maintain or restore populations of harvested stocks, and where necessary associated or dependent species, at levels consistent with previously agreed precautionary reference points. Such reference points shall be used to trigger pre-agreed conservation and management action. Management strategies shall include measures which can be implemented when precautionary reference points are approached.

5. Fishery management strategies shall ensure that the risk of exceeding limit reference points is very low. If a stock falls below a limit

fyrir takmarkaviðmiðunarmörk eða hætta er á að hann falli niður fyrir slík viðmiðunarmörk ætti að hefja verndunar- og stjórnunaraðgerðir og greiða fyrir því að stofninn nái sér aftur. veiðistjórnaráætlanir skulu tryggja að til jafnaðar sé ekki farið fram úr sóknarviðmiðunarmörkum.

6. Þegar upplýsingar til að ákvarða viðmiðunarmörk fyrir veiðar eru ófullnægjandi eða ekki fyrir hendi skulu ákveðin viðmiðunarmörk til bráðabirgða. Setja má viðmiðunarmörk til bráðabirgða sem eru hliðstæð þeim er gilda um líka en betur þekkta stofna. Við slíkar aðstæður skal beita auknu eftirliti með veiðunum til þess að endurskoða megi bráðabirgðaviðmiðunarmörk þegar betri upplýsingar hafa fengist.

7. Líta ber á þá veiðidánartölu, sem leiðir til hámarkslangtímaafla, sem lágmarksstaðal fyrir takmarkaviðmiðunarmörk. Að því er varðar stofna sem ekki eru ofveiddir skulu veiðistjórnaráætlanir tryggja að veiðidauði fari ekki fram úr því sem svarar til hámarkslangtímaafla og að lífþyngd stofnsins fari ekki niður fyrir áður skilgreind mörk. Að því er varðar ofveidda stofna getur lífþyngdin sem gefur af sér hámarkslangtímaafla verið markmið enduruppbyggingar.

reference point or is at risk of falling below such a reference point, conservation and management action should be initiated to facilitate stock recovery. Fishery management strategies shall ensure that target reference points are not exceeded on average.

6. When information for determining reference points for a fishery is poor or absent, provisional reference points shall be set. Provisional reference points may be established by analogy to similar and better-known stocks. In such situations, the fishery shall be subject to enhanced monitoring so as to enable revision of provisional reference points as improved information becomes available.

7. The fishing mortality rate which generates maximum sustainable yield should be regarded as a minimum standard for limit reference points. For stocks which are not overfished, fishery management strategies shall ensure that fishing mortality does not exceed that which corresponds to maximum sustainable yield, and that the biomass does not fall below a predefined threshold. For overfished stocks, the biomass which would produce maximum sustainable yield can serve as a rebuilding target.